

[Niels Helveg Petersen

enstemmighed har anbefalet en række ændringer, som er moderate og fornuftige, at man så tager hensyn til det ved købelovens revision.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 48 stemte for, 96 imod.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes, idet 25 stemte for, 121 imod.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 25 stemte for, 123 imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 47 stemte for, 101 imod.

Ændringsforslag nr. 5 betragtedes som forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 3.

Ændringsforslag nr. 6 betragtedes som forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 4.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 26 stemte for, 123 imod.

§ 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes, idet 25 stemte for, 123 imod.

§§ 2 og 3
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Anden behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om hjemmesygeplejerskeordninger.

(Lovforslag nr. L 91. Fremsat 30/11 78. Første behandling 12/1 79. Betænkning 23/3 79).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 22 stemte for, 126 imod.

§ 1, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel til finansministeren:

Forespørgsel af Glistrup (FP), Uwe Jensen (Ribe a.) (FP) og Poulsgaard (FP):

»Hvad mener regeringen om, at millionvis af danske tvinges til – bl. a. over skattebilletten – at betale til politiske partier, hvis synspunkter er dem vederstyggelige?«

[Første næstformand]

(Forespørgsel nr. XXII. Anmeldt 6/3 79. Fremme af foresp. vedt. 9/3 79).

Forhandling

Glistrup (FP):

Hovedsynspunktet i dansk statsforfatning er som bekendt, at de 179, der befolker dette lokale, gør det som individualister, og det er det, som vores grundlov i det store og hele er bygget op omkring.

Men vi ved jo alle sammen, at ét er teori og et andet praksis. Bevares, det teoretiske udgangspunkt kan følges af dagsværmere som hr. Lindinger eller fra tidligere folketing hr. Lembourn eller hr. Svend Bay, men det, som under alle omstændigheder er det altdominerende i situationen, er, at dette folketing styres af partierne, af partigrupperne og så selvfølgelig først og fremmest af dem, der kan finde sammen og danne flertal på den ene eller anden måde.

Men når det er sådan, så må vi selvfølgelig også have øjnene åbne for, at den statsretlige maksime, som vi vel alle sammen eller i hvert fald langt de fleste af os hylder, nemlig: ingen over, ingen ved siden af folketinget, altså må få den tilføjelse, at dette folketing igen i realiteten i vidt omfang er underlagt partierne.

Så kommer der unægtelig en hel række delikate spørgsmål, som det ikke kan nytte noget i det lange løb at lukke øjnene for, nemlig hvordan folketinget som sådant kan udøve sin lovgivningsmagt, sin bevillingsret osv., når man beskæftiger sig med områder, der vedrører partierne. Det er spørgsmål, som ikke hidtil har været trukket frem i lyset til en samlet offentlig debat, selv om det altså indtager en meget overordnet stilling inden for det danske statsstyre, og derfor er det naturligt at tage det frem.

Når det har været særlig aktualiseret på nuværende tidspunkt, er det, fordi vi er kommet ind i en helt ny situation i forbindelse med bevillingen af EF-pengene til danske partier. Men det er jo ikke bare den facit af det, som må indgå i drøftelsen i dag, men også adskillige andre facetter.

Selv er jeg navnlig opmærksom på, at der er fem praktiske afgreninger af problemet, som det er værd at få med ind i drøftelserne i dag, og når man nu skal opregne dem, vil jeg starte med den, som jeg lige nævnte, og

som er aktualiseringstingen, nemlig at vi er kommet ind i den situation, som vi aldrig før har oplevet i Danmark, at et internationalt organ begynder at give tilskud til danske partiers virkemåde, og det har jo en ganske stor betydning i forbindelse med det kommende almindelige valg, som vi skal have her i landet den 7. juni i år.

Men dernæst ved vi jo alle sammen, at partierne her i folketinget udfører en stor del af deres sekretariatsarbejde ikke direkte i kraft af, at de har nogle faciliteter i folketinget, men i kraft af at der altså gives nogle tilskud til partierne.

For det tredje ved vi, at en hovedindtægtskilde for adskillige partier er, at der gives bidrag fra organisationer, om hvilke man ikke kan sige, at det er en frivillig sag, om man vil være medlem af dem eller ej, men som man er tvangsindlagt til at være medlem af som arbejdsgiver, som fagforeningsmedlem, eller hvad der nu kan være tale om, og dér har lovgivningen altså indrettet det på den måde, at man tillader disse organisationer at tvinge deres medlemmer til at betale til enkelte partier, som kan være særdeles vederstyggelige for andre af medlemmerne, som er nødt til at være med i de pågældende organisationer.

For det fjerde har vi jo i den forrige indenrigsministers tid haft en nok så ophidset broderstrid omkring amtsrådenes og dermed må jo sidestilles kommunalbestyrelsernes adgang til at bruge af skattepenge til partipolitiske formål af den ene og anden art.

Endelig er den femte og sidste facit, som jeg nærmere vil fremdrage her i mit oplæg til finansministerens besvarelse, at der rundt omkring i særlovgivningen mere eller mindre utilsigtet er opdukket en lang række forskellige regler og bestemmelser, der udnyttes mere eller mindre fikst af de politiske partier og måske i særlig grad af deres ungdomsorganisationer, hvad enten der så er tale om tipsmidler eller efterskolelov eller fritidsundervisningslovgivning, eller hvor man nu har fundet frem til at man kan få sin snabel ned i det, som reelt jo er skatteydermidler, og bruge dem til partipolitiske formål, hvilket man her i folketinget har set gennem fingre med.

Det er oplægget til den debat, vi nu skal i gang med.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg er meget taknemlig for, at forespørgerne overhovedet kommer med et oplæg til denne debat, så man langt om længe kan få lidt at vide om, hvad forespørgslen overhovedet drejer sig om, for det er jo ikke umiddelbart muligt at læse det ud af den formulering, forespørgslen har. Det bliver yderligere kompliceret, fordi det offentlige i Danmark ikke yder økonomisk støtte til politiske partier som sådanne. Derfor var det lidt svært at gennemskue, hvad der menes med, at millionvis af danske tvinges til at betale til politiske partier, hvis synspunkter er dem imod.

Men nu forstår jeg, at det bl. a. drejer sig om EF-Parlamentets bidrag til oplysning om det direkte valg. Jeg kan oplyse, at EF-Parlamentet med henblik på det første direkte valg har udbetalt i alt 105 mill. kr. til de politiske grupper i Parlamentet. Pengene må alene bruges til oplysningsformål i forbindelse med dette valg, og de skal være anvendt inden 1. maj i år for yderligere at sikre, at alene det oplysningsmæssige formål tilgodeses.

Det var svært for mig at høre på hr. Glistrups bemærkninger, hvad det egentlig var, hr. Glistrup fandt var odiøst i denne sag. Men ønsker hr. Glistrup yderligere oplysninger om sagen, så kan jeg sige, at ordføreren i Parlamentet i denne sag, franskmanden Cointat, er medlem af gruppen af fremskridtsdemokrater, så det vil jo ikke være vanskeligt at sikre sig supplerende information om sagen.

Dernæst nævnte hr. Glistrup spørgsmålet om den økonomiske bistand til partigrupperne. Her mener jeg at kunne sige, at denne bistand ikke kan betegnes som betaling til politiske partier. Over folketingets budget bevilges der et beløb til partigrupperne til disses varetagelse af deres opgaver i folketinget. Beløbet kan anvendes til aflønning af kontormedhjælp og betaling for sagkyndig bistand osv. osv. Man kan sige, at den økonomiske bistand til partigrupperne er et led i de arbejdsvilkår, der af folketinget tilvejebringes for partigrupperne. Ud over den kontante bistand modtager partigrupperne så forskellige naturalier i form af kontorlokaler m. v. Jeg mener bestemt ikke, man kan sige, at den bistand, der af folketinget stilles til rådighed for partierne – og som jeg i øvrigt

ikke skal blande mig i på regeringens vegne – på nogen måde er urimelig god.

Herudover gør jeg opmærksom på, at partigrupperne jo aflægger regnskab for midlernes anvendelse til folketingets præsidium. Der er således kontrol med, at midlerne anvendes i overensstemmelse med deres formål. Desuden er dette ikke et regeringsanliggende. Beslutningen om ydelse af økonomisk bistand til partigrupperne træffes af folketinget, og reglerne for anvendelsen af denne bistand er fastsat af folketingets udvalg for forretningsordenen den 16. december 1976.

Jeg finder ikke anledning til at gå nærmere ind på det regelsæt, der er knyttet hertil i denne forbindelse, men kan gøre opmærksom på, at det drejer sig om i alt 7,8 mill. kr. pr. år.

Jeg er udmærket klar over, at fremskridtspartiet heller ikke på dette punkt er enig med de øvrige partier i folketinget, men selv om fremskridtspartiet stillede et ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1979, der ville indebære, at de af fremskridtspartiet så smukt betegnede pamp penge til partierne bortfaldt, så har fremskridtspartiet – så vidt jeg ved – ikke givet afkald på sin ene million – 1.081.632 kr.

Selv om millionvis af danskere ifølge hr. Glistrup således bl. a. til fremskridtspartiet over skattebilletten betaler til partier, hvis synspunkter er dem vederstyggelige, så mener jeg, at ordningen ligesom partigrupperne i øvrigt er et naturligt led i folketingets organisatoriske struktur og i det danske politiske system. Hvis ikke jeg misforstod hr. Glistrups bemærkninger i indledningen, så finder også hr. Glistrup, at partigrupperingerne er et naturligt led i vores politiske system og et nødvendigt led i folketingets virke. Derfor må man selvfølgelig sørge for, at der er et tilstrækkeligt grundlag for, at det, som er et fundament i det politiske system, også kan fungere.

Jeg behøver næppe i denne kreds at tilføje, at der jo i en lang række lande, herunder i Norge, Sverige og Finland, også ydes bistand efter lignende regler som her.

Så forstod jeg, at vi skulle have den gamle travet om organisationers og foreningers bidrag frem til debat endnu en gang. Fremskridtspartiet har jo flere gange stillet forslag vedrørende organisationers og foreningers

[Finansministeren]

bidrag til politisk virksomhed. Når jeg er lidt forundret over, at vi skal snakke om det igen i dag, så er det, fordi folketinget senest behandlede et forslag fra fremskridtspartiet herom i begyndelsen af indeværende samling, og folketinget har flere gange afvist lignende forslag med et meget stort flertal.

Jeg finder det på sin plads at understrege, som også tidligere påpeget af skiftende arbejdsministre, at Danmark har tilsluttet sig ILO-konventionen, hvorefter arbejder- og arbejdsgiverorganisationer er berettiget til at udarbejde deres egne love og bestemmelser, til i fuld frihed at vælge deres repræsentanter, til at ordne deres administration og deres virksomhed i øvrigt, som de vil det, og til at udforme de programmer, de ønsker. De offentlige myndigheder skal i henhold til konventionen afholde sig fra enhver indblanding, som kan begrænse denne ret, eller som kan hæmme organisationerne i deres lovlige udførelse heraf.

Derfor er det regeringens opfattelse, at lovgivningsmagten må være yderst tilbageholdende med at gribe ind i organisationernes interne forhold. Disse må gennem de kompetente organer selv afgøre, hvilke formål de ønsker at støtte.

Det er endvidere en naturlig konsekvens af den demokratiske samfundsform, at foreninger og interesseorganisationer søger at øve indflydelse på den politiske meningsdannelse for derved at varetage medlemmernes interesser, både når det sker direkte i forbindelse med forskellige sager, der er på den politiske dagsorden, og når det sker i samarbejde med et politisk parti.

Hr. Glistrup ønskede også en diskussion af de amtskommunale tilskud til politiske ungdomsorganisationer. Her skal jeg henvise til det svar, som indenrigsministeren gav folketingets kommunaludvalg i skrivelse af 13. april 1978, hvori man siger, at en kommune eller en amtskommune ikke uden udtrykkelig hjemmel i lovgivningen lovligt kan yde tilskud til partipolitiske formål. Men jeg skal også føje til, at efter indenrigsministeriets opfattelse udelukker dette ikke, at der ydes kommunale tilskud til politiske ungdomsforeninger til ikke-politiske formål, f. eks. til idrætsudøvelse, til spejdevirksomhed og andre aktiviteter, hvis formål er at virke for børns og unges almene folkelige, kulturelle og demokratiske oplysning. Ikke-kontant bi-

stand ydes i form af lokaler, der vederlagsfrit stilles til rådighed for mødeaktiviteter i det lokale foreningsliv. Herunder hører også politiske foreninger. Jeg finder denne holdning helt rimelig og kan i øvrigt sige, at indenrigsministeriet i øjeblikket er ved at undersøge, hvilken praksis der på disse områder har udviklet sig i amterne.

Endelig var der en hel masse andet, som hr. Glistrup samlede under en fælles betegnelse, som jeg ikke erindrer, men jeg måtte forstå det sådan, at det f. eks. drejede sig om lov om tipning og lov om fritidsundervisning. Her kan jeg oplyse, at finansudvalget i januar i år af tipsmidlerne har bevilget ca. 21 mill. kr. til idébestemt og internationalt ungdomsarbejde, heraf kun godt 5 mill. kr. til politiske ungdomsorganisationer. Tilskudsmodtagerne er især politiske og andre idébestemte ungdomsorganisationer, herunder spejderkorps. Disse tipstilskud er hjemlet i den nye lov om tipning og er første gang udbetalt i 1978.

Regeringen finder, at det idébestemte ungdomsarbejde er af ganske overordentlig stor betydning, fordi det engagerer unge mennesker i samfundsspørgsmål. Det er afgørende for, at vores demokrati både kan fungere og videreudvikles, og jeg synes, denne støtte er helt rimelig. Det samme gælder den støtte, man i henhold til lov om fritidsundervisning kan få, ved at der som bekendt kan stilles lokaler gratis til rådighed for politiske ungdomsforeninger. Enhver forening har lige ret til at benytte sig af dette tilbud, og jeg finder som sagt, at det er en værdifuld ordning.

Jeg håber, vi får sådanne indlæg her i salen, at man kan få fjernet den mistænkeliggørelse, som må være – jeg har i hvert tilfælde vanskeligt ved at se andet – fremskridtspartiets formål med at rejse hele denne debat. Fremskridtspartiets formål må vel være at mistænkeliggøre de politiske partier, mistænkeliggøre partigruppernes virksomhed og funktion i det demokratiske system og mistænkeliggøre hele det parlamentariske system i virkeligheden. Det ville være godt, om vi kunne få fjernet denne evindelige mistænkeliggørelse ved den debat, vi nu skal have.

Glistrup (FP):

Det danske partisystem blev opbygget i halvsekket fra 1870 og frem til 1920, og i den

[Glistrup]

form og med det indhold, det havde fået på det pågældende tidspunkt, fungerede det videre i de næste 50 år godt og vel. Så skete der det i 1973, at fempartisystemet – eller 4-5-partisystemet, hvordan man nu vil udtrykke det – blev sprængt. Nu har vi i 5 år levet under et nyt partimønster, hvor vi snarere har et 10-parti-system – det svinger lidt op og ned, men det er det, som fungerer herinde.

Finansministeren fremhævede, at han anså partierne som nødvendige led i det danske parlaments funktionsmåde. Jeg tror i og for sig ikke, at finansministeren har ret i det synspunkt. Partierne er opstået på et tidspunkt, hvor partipolitiske problemer var langt enklere og mere entydige, med klassekampe imellem de forskellige stænder. Nu om dage, hvor arbejderne er parcelhusejere og har deres synspunkter på atomkraft og på EF og på hundredvis af andre ting, som slet ikke eksisterede, dengang partierne blev opbygget, er situationen en helt anden, og jeg tror i og for sig, at vi ville være bedre tjent med at arbejde henimod det, som altså er grundlovens oprindelige sigte, nemlig at vi fungerer herinde som individualister. Men det ligger sådan set uden for debatten i dag, for den foregår på det grundlag, som eksisterer, nemlig at vi har dette partisystem.

Da partigrundlaget opstod, stort set i perioden før 1. verdenskrig, var opfattelsen blandt flertallet af, hvad der i grunden skulle bruges offentlige midler til, af en sådan art, at der næppe var mange, der drømte om, at man overhovedet ville til at bruge skatteyderpenge til private foreninger, som partierne er. Men det er altså noget, som har ændret sig op igennem perioden, selvfølgelig specielt i perioden efter den 2. verdenskrig, hvor man dråbevis har fået disse forskellige former for partitilskud, som vi drøfter i dag. Finansministeren fulgte den indledningsrubricering, som jeg gav; man deler det op i disse 5 hovedgrupper og kigger på hver af disse grupper for sig.

Det valg til Europa-Parlamentet, hvor vi er ved at komme frem til optakten til valgkampen, er et valg, som på masser af leder og kanter er helt, helt væsensforskelligt fra den valgprocedure, vi hidtil har kendt til i Danmark. Det er også ganske og aldeles fremmed, at man giver sig til fra en myndigheds side at give tilskud til de danske partier.

Det er ikke noget, vi er vant til her i landet, og det kan nok få os til at standse op og lige få en drøftelse her i folketinget om, hvorvidt det skal give os anledning til nogen særlige forholdsregler af den ene eller anden art. Jeg ved, at min partifælle hr. Jørgen Junior senere under debatten i dag i ganske særlig grad vil komme ind på drøftelsen heraf.

Jeg vil her rent principielt advare imod den almindelige holdning, som mange herhjemme har til EF-tilskud og formentlig også til de penge, der her er tale om, nemlig at det er sådan noget, der kommer regnende som manna fra himlen ned over os, og som vi i og for sig bare modtager og skal være glade og taknemmelige for og så se at få brugt på den bedste måde. Vi må gøre os klart, at lige såvel som når vi får tilskud henne på rådhuset, eller når vi får tilskud over finansloven eller på anden måde, så er de penge, som betales til os fra EF-Parlamentet, fra EF-organernes side, skatteydertilskud, betalt af bl. a. danske skatteydere i form af EF-momsen eller i form af de almindelige kontingentindbetalinger, fælles toldindtægter, eller hvordan man ellers kan stille det op. Situationen er den, at danske skatteydere betaler ind til EF, og det, at vi er en lille del af helheden, sådan at tyske skatteydere og franske skatteydere betaler meget mere, end vi gør, er ikke noget, der skal få os til at tro, at det bare er sådan noget, som vi kan skuffe ind som en ekstra fortjeneste. Forholdet er også det, hvad angår de tilskud, der ydes både på dette og andre områder fra EFs side, at franske og tyske organisationer – og partier i dette tilfælde – får større tilskud, end vi opnår her i Danmark. Derfor kan vi akkurat lige så godt vænne os til at betragte EF-tilskudsordningerne som noget, vi selv betaler over vores skattebillet. Men vi har en forholdsvist ringe indflydelse på, hvordan reglerne og bestemmelserne bliver udformet. Det fandt bl. a. udtryk i det, som finansministeren nævnte, nemlig de skrevne regler om disse EF-penges anvendelse. Man giver dem til politiske partier i anledning af et forestående valg og siger: disse penge skal de politiske partier drive oplysningsarbejde for, men de må ikke drive valgkamp for midlerne. Og så står der denne frist, som finansministeren nævnte. Inden 5 uger før valget, inden 1. maj 1979, skal pengene – for nu at bruge det præcise udtryk – være »forpligtet«, ikke væ-

[Glistrup]

re anvendt. Det er – må man sige, når man har lidt kendskab til politiske partier og til menneskesjælene i al almindelighed – faktisk at friste over evne. All right, nu får socialdemokratiet 2,5 mill. kr., eller hvad de nu får, og så kan de gå ud og drive oplysning, altså f. eks. fortælle, at Nyborg har været den flittigste og dygtigste mand, som Danmark har haft i EF-Parlamentet – for det er sådan objektiv og neutral oplysning, der skal gives for de penge. Vi kan altså tro og håbe på, at socialdemokratiet vil bruge sine 2,5 mill. kr. til det, og vice versa, at vi eventuelt for at være neutrale i fremskridtspartiet vil bruge et væld af tid til at overveje, når vi skal anvende vores million, om vi da ikke kan finde en eller anden socialdemokrat, som vi eventuelt kan sige et eller andet godt om, selv om det altså bliver forbistret svært for os at skulle løse opgaven på den måde. Det er en ganske abnorm skåbning, man har tilvejebragt med disse EF-tilskud.

Man kunne selvfølgelig spørge, som finansministeren gjorde i anden forbindelse: hvorfor siger fremskridtspartiet så overhovedet ja til vores million? Vi kunne bare lade den ligge og flyde dernede i Strasbourg. Jeg skal da ikke nægte, at vi har overvejet det længe og inderligt. Men vi er i den situation, at vi skal konkurrere med de andre politiske partier herhjemme, og derfor kan det ikke nytte noget, at vi sætter os tilbage i konkurrencekampen. Udtrykt på anden måde: hvorfor er det kun de ugudelige, der skal have lov til at spise lammesteg? Vi kan drøfte, om der overhovedet skal spises lammesteg, men skal der gøres det, så må der være lige adgang for alle til at sidde med ved bordet. Det er altså betragtninger af den art, der har ført til, at fremskridtsfolk tager imod tilskuddene, både på dette område og i øvrigt også på de fire andre områder, som vi drøfter i dag, hvis vi har nogen mulighed for det. Det er derfor, det er velegnet til en samlet drøftelse mellem partierne som helhed, for skal vi nå mere renfærdige forhold på det område, vi beskæftiger os med, så må situationen være den, at vi alle sammen underkaster os restriktioner af den ene og den anden art.

Det var man inde på i den minidebat, der er forløber for debatten her i dag, og som fandt sted i folketinget for en lille måneds tid siden i spørgetiden den 28. februar i år i anledning af et spørgsmål fra hr. Niels Hel-

veg Petersen til statsministeren. Konklusionen blev, at partierne måtte føre nærmere drøftelse om, hvilken ordning man skulle finde frem til. Det bedste forum at føre disse drøftelser i er her i folketinget, hvor vi alle sammen er. Skal vi løse nogle af de spørgsmål, der opstår i den forbindelse, så skal løsningen selvfølgelig findes her i folketinget, og så skal den være ens for alle partier. Det kan ikke nytte noget at sige, at fordi fremskridtsfolk f.eks. mener, at man skal betale en tokrone for at låne en bog på biblioteket, så skal fremskridtsfolk betale 2 kr. for at få deres bog, mens de, der stemmer imod det i forbindelse med finanslovsændringsforslagene, ikke skal gøre det, eller at når vi mener, det skal koste noget mere at køre med busser eller sende breve, så skal vi bare sætte nogle flere frimærker på brevene, end andre mennesker gør. Der må på disse områder være fuldstændig ens regler for alle.

Finansministeren var som punkt 2 inde på reglerne om økonomisk bistand til partigrupperne i folketinget. Der er da ingen, der siger, at man absolut skal anvende disse midler – der, som finansministeren helt rigtigt bemærkede det, på fremskridtsnudansk hedder pamp penge – på den måde, som man rent faktisk har indladt sig på. Finansministeren har selvfølgelig ret i, at i hans egen skab af regeringsmedlem er det i og for sig ikke noget, der vedrører ham, for det er nok formelt hans lovforslag, finansloven, men finanslovens § 7 ved vi jo går igennem finansministeriet i den skikkelse, hvori den bliver sendt til finansministeriet af folketingets udvalg for forretningsordenen.

Jeg vil dog lige i den forbindelse henlede opmærksomheden på den bog, som vi alle sammen fik tilsendt her for en måneds tid siden af Erik Damgaardovre i Århus. De, der endnu ikke er kommet helt frem til side 99 i bogen, kan lige bladre derhen og se, at disse regler fortolkes på den måde, at partierne har adgang til at have fællessekretariater, således at også deres organisatoriske ting køres ind over disse penges anvendelse. Det er, efter hvad jeg har fået oplyst, i overensstemmelse med, hvad bureauet her og også præsidiet er enig i. Det praktiseres af forskellige partier, herunder det parti, under hvis ledelse man fik indført ordningen – eller i hvert tilfælde ordningen i dens sidste skikkelse, ja, i og for sig også indførelsen i 1971

[Glistrup]

– nemlig det radikale venstre, og derudover nævner Erik Damgaard som fællessekretariatspartier i denne forstand centrumdemokraterne og socialistisk folkeparti.

Det er en fortolkning, som jeg finder i og for sig er rigtig nok. Det er ikke noget angreb på disse tre partier, for det ville være kunstigt at skære med en kniv ned igennem et parti og sige: dette er dets virke i folketinget, og det er dets vælgerorganisationsvirke, eller hvad man nu ville sige om det. Det er ikke rigtig muligt at skære ned og foretage denne afgrænsning i det praktiske liv, for det fungerer jo som én enhed. Det ville være som at sige, at nu gav man særlige regler for en mands højre ben, og den tilførsel, man gav til højrebenet, måtte ikke via blodtilførslen komme til at gavne venstrebenet. Det er umuligt at dele op på almindeligt organisatorisk partiarbejde på den ene side og parti-gruppens arbejde inde i folketinget på den anden side. Det kan hverken i teorien eller i praksis lade sig gøre på nogen som helst måde.

Men dette er jo ikke bare et spørgsmål om det mere eller mindre uetiske i, at folk skal tvangsindlægges til at betale til partier, der er dem vederstyggelige. Der er i allerhøjeste grad også en anden side af denne problemkreds, nemlig den side, der hedder, at det jo i allerhøjeste grad foregår tys-tys i mørkekamre, sådan at man ikke ved det i den befolkning, som er arbejdsgivere for de politiske partier, og som i hvert tilfælde har krav på at få fuld og åben besked om, hvad der sker med disse midler. Her har fremskridtspartiet fra første færd deklareret: kom op på vores kontor og læs vores kassebog. Hvis I har en revisor, der vil gennemgå det, og I selv vil betale for det, så gør dog det! Men det tør nok siges, at andre partier ikke rigtig vil være sig deres økonomiske liv bekendt. Det er noget, der stammer fra viktorianismens almindelige tilbageholdenhed med at fremføre tingene åbent og ærligt og være sig sine forhold bekendt og sige: vi får sådan og sådan et tilskud fra Bonde Nielsen eller fra Texaco eller fra Dansk Smede- & Maskinarbejderforbund, eller hvem man nu får tilskuddene fra, så man kan se det samlet og åbent på et enkelt sted.

Det må i hvert fald være ét af skridtene fremover, når vi nu starter på den allerførste gang spadevenden af denne problemkreds.

Derfor skal jeg slutte mit indlæg med at tillade mig på mit partis vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget udtaler, at parlamentarisk redelighed kræver, at de politiske partier i det mindste sørger for en fyldig og oplysende offentliggørelse af deres årsregnskaber.

Tinget går herefter over til næste punkt på dagsordenen.«

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår i forhandlingen.

Kjeld Olesen (S):

Jeg vil gerne med det samme på socialdemokratiets vegne afvise det forslag til dagsorden, vi her har hørt. Det kan ikke tilkomme os at blande os i de dispositioner, som demokratisk valgte partier og deres ledelser foretager.

Jeg vil mene, at forespørgslen, dens formulering og det, vi her har hørt, bør betyde, at et indlæg fra min side bliver yderst kort.

Jeg vil for det første pege på den dobbeltmoral, som hr. Glistrup søger at bortforklare ved at sige, at det ikke bare skal være de ugudelige, der spiser lammesteg, og sige, at hvis der bare var en vis balance imellem den måde, man stiller sin egen idealisme til skue på, og så handling, så burde fremskridtspartiet naturligvis sige nej til de tilskud, som man har fået via Europa-Parlamentet.

Selv om man kan sige, at i penge er det ikke noget, der spiller den meget store rolle, så kan jeg forstå, at fremskridtspartiet er yderst interesseret i det principielle i sagerne. Når vi snakker om det principielle, så hørte jeg også, at hr. Glistrup nævnte fremskridtspartiets folketingsgruppes repræsentant i Europa-Parlamentet, hr. Nyborg, denne flittigt arbejdende mand i Europa-Parlamentet. Jeg har været så nysgerrig, at jeg har spurgt folketingets bureau, hvornår vi egentlig sidst har set hr. Nyborg til stede i folketinget. Jeg fik at vide, at officielt var hr. Nyborg tilmeldt folketinget fra den 15. december 1978 til den 11. januar 1979. Der var hr. Nyborg altså fra Europa-Parlamentet kommet tilbage til arbejdet i folketinget. Til gengæld lå det

[Kjeld Olesen]

bare sådan, at folketinget i den pågældende periode havde juleferie og derfor ikke havde møder. Jeg vil bare som en supplerende forklaring til hr. Glistrups fremhævelse af hr. Nyborgs indsats sige, at hr. Nyborg er åbenbart så flittig i sit arbejde i Europa-Parlamentet, at han også flittigt arbejder dage, hvor der ikke er møde dernede hverken i komiteer eller andre steder. Jeg siger det, fordi man efterhånden ikke kan holde ud at høre den dobbeltmoral, der lyser ud af alt, hvad fremskridtspartiet og især hr. Glistrup siger.

Jeg vil også med hensyn til tilskud til grupperne komme med et enkelt eksempel, der er helt principielt. Vi finder, det er i orden, at vi ligesom i andre lande har tilskud til grupperne. Når det drejer sig om det principielle, hvor man kan spare skatteyderne for penge, så kunne man f. eks. gøre det ved ikke at gøre det, som fremskridtspartiet gjorde i forbindelse med sidste behandling af finansloven. Man gjorde det som eneste parti-gruppe, at man – bevidst eller ubevidst, det må man selv finde ud af – ikke kunne komme frem med sine ændringsforslag til den tidsfrist, som et flertal havde sat. Man kom bagefter og fik så den ekstra serviceydelse på skatteydernes regning, at man fik trykt sine ændringsforslag op i det, man kunne betegne som en billigbog, som fremskridtspartiet så kunne benytte i sin videre såkaldte agitation.

Jeg vil som det næstsidste stille et spørgsmål til ordføreren for fremskridtspartiet. Det drejer sig om tilskud fra organisationer. Vi skal aldeles ikke blande os i, hvad faglige organisationer eller andre organisationer beslutter i deres kompetente forsamlinger. Det er ikke os, der her skal blande os.

Men for stadig væk at blive ved det principielle vil jeg gerne stille det spørgsmål til fremskridtspartiet, om fremskridtspartiet kan fortælle os, om man som parti har søgt tilskud hos Dansk Arbejdsgiverforening.

Endelig vil jeg om tilskud til politisk ungdomsarbejde sige, som finansministeren vist var inde på, at der for øjeblikket foregår nogle undersøgelser i indenrigsministeriet, og vi ser meget gerne, at man kommer frem til en ordning, således at amtskommunerne kan give tilskud til det idébetonede og hermed også det politiske ungdomsarbejde.

Voigt (FP):

Gennem mange år har fremskridtsfolk talt kraftigt imod, at der ydes tilskud til politiske partier af midler, der kommer fra skatteyderne, samt af midler, der er tvangsudskevet af en eller anden organisation.

Fremskridtspartiet synes, det er en god ting at støtte det politiske arbejde, men det skal være en frivillig støtte. F. eks. har fremskridtspartiet gang på gang tordnet mod de pamperpenge, der bliver tildelt partigrupperne over folketingets budget, en beslutning, der blev truffet af gammelparterne den 1. september 1971, altså før fremskridtspartiet kom i folketinget.

Siden vi kom i folketinget, har vi hvert år under behandlingen af finanslovsforslaget stillet ændringsforslag om, at disse økonomiske bidrag til partigrupperne skulle ophøre. Vi har gjort det igen, når man har behandlet folketingets budget, og det vil vi fortsætte med at gøre.

Fremskridtspartiet og det radikale venstre har hidtil været de to eneste partier, som har fremlagt deres regnskaber til fuld offentlig beskuelse. Visse tilløb findes i kristeligt folkeparti, men ellers er billedet sort i sort.

Da fremskridtspartiet i eftersommeren 1976 i tidsskriftet *Fremskridt* nøje gjorde rede for, hvordan vi havde anvendt pamperpengene, skabte det vild forargelse, og i utallige dagbladsartikler hed det, at vi misbrugte tilskudsordningen. Det var naturligvis fuldstændig at skyde over målet, hvilket klart fremgår af vore regnskaber, som lige fra partiets start har været tilgængelige for alle.

Den første sejr i fremskridtskampen om disse pamperpenges anvendelse blev vundet torsdag den 16. december 1976, hvor der bl. a. under pres fra den offentlighed, som var blevet mobiliseret på grund af vores fremlæggelse af regnskabet, blev nået en ordning af det regnskabsstekniske, som gør hele pamperpengestøtten noget mindre attråværdig for partierne, end den hidtil har været.

Det blev vedtaget, at alle partier hvert år skulle indlevere et nøje specificeret regnskab til folketingets bureau. Naturligvis kunne fremskridtspartiet tilslutte sig et sådant lille skridt på vejen i vor kamp for at få partierne til at lægge deres regnskab offentligt frem.

Da det blev behandlet i udvalget for forretningsordenen, mødte gammelparterne op med et udkast til beretning, og helt i overensstemmelse med den gældende fremgangsmå-

[Voigt]

de ville fremskridtspartiet gerne have sine synspunkter med. Vi foreslog derfor følgende tekst:

»Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget tilføjer, at partiet udtrykker sin glæde over, at der nu er opnået enighed om et skridt på vejen mod at afskaffe den urimelige skatteyderfinansiering af politiske partier ved at gøre det mindre attråværdigt end hidtil. Partiet havde håbet, at der var blevet gjort større fremskridt i denne omgang.«

Det tør nok siges, at folk som Skytte, Poul Dam, hr. Risgaard Knudsen, hr. Svend Haugegaard, og hvad de nu ellers hedder, blev fuldstændig perpleksblå i hovederne.

Derefter gennemtvang et flertal, at der slet ikke skulle afgives nogen beretning om sagen, og den blev afsluttet på en formel og for historieforskerne særdeles utraditionel måde. Det var nemlig ikke rart for gammelpartierne, at offentligheden skulle få kendskab til, at fremskridtspartiet støttede dette lille skridt på vejen fremad.

Så kan man selvfølgelig spørge, som finansministeren gjorde det: hvorfor siger fremskridtspartiet ikke nej til disse pamperpenge? Hr. Glistrup sagde nogle få ord om det, men vi har tre undskyldninger.

For det første: vi skal konkurrere med de to andre store partier i Danmark. Disse har bevågenhed i fjernsyn og radio samt dagspresse til deres rådighed. Derudover får de kæmpemillionbeløb fra fagbevægelsen, Industrirådet osv. Af skatteyderpengene får de også meget mere, end vi gør. Vi tør derfor ikke yderligere forringe vore konkurrencemuligheder ved at give afkald på det, vi kan rage til os af disse pamperpenge.

For det andet: hvis vi sagde nej til den månedlige check fra statskassen, kom skatteyderne næppe til at spare noget. De andre partier ville hurtigt finde ud af at dele pengene mellem sig. Sådan har de jo alle dage handlet, når vi har sagt nej til at smide overflødige skattepenge væk ved at deltage i FN-frokostkonkurrencer og kongresser rundt omkring i verden. Lige så snart fremskridtspartiet afslår at modtage disse penge, sørger de andre for, at skatteyderne alligevel bliver belastet med denne udgift, ved at f. eks. en SF'er el. lign. rejser i stedet for en fremskridtsmand.

For det tredje kan man sige, at naturligvis burde fremskridtspartiet ikke have andre

penge at arbejde med end dem, der frivilligt bliver betalt af hver enkelt tilhænger af partiet, men med det nuværende vanvittige indkomstskattetryk er det i hvert fald for øjeblikket umuligt for de fleste at afse tilstrækkeligt med penge til partiarbejde. Fremskridtspartiet arbejder derfor for, at vi virkelig får en lettelse af indkomstskattetrykket, så det batter, ved på én gang at ophæve hundredvis af de tilskudsordninger, landet ikke har råd til at beholde.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at vi er indstillet på en helt isoleret afskaffelse af skatteyderbetalingen til de politiske partier. Vi mener bare, at det skal gælde alle partier, og som jeg har sagt, fremsætter vi præcise forslag herom to gange hvert år. Hver gang stemmer alle imod vore forslag, men vi maser som sagt ufortrødent videre.

F. eks. tager vi skarpt afstand fra, at politiske ungdomsorganisationer skal have støtte af tipsmidlerne eller af de forskellige amtsråd. Vi husker endnu med rædsel, hvordan Århus amtsråd i sommeren 1977 gav tilskud til politiske ungdomsorganisationer på i alt 59.400 kr. Det er efter vores opfattelse en fuldstændig uacceptabel måde at bruge skatteydermidler på.

Vi har også vendt os imod, at EF-Parlamentet gennem nogle år har udpumpet et 3-cifret millionbeløb til politiske partier, hvoraf flere millioner er gået til danske partier. Hr. Kjeld Olesen havde bemærket, at vi ikke havde sagt nej til disse EF-penge, men også her har vi i nødværge mod andre partiers usmagelige hetz mod fremskridtspartiet set os nødsaget til at sige ja tak. Vi har landets bedste EF-program og landets bedste EF-kandidatliste. Det ville derfor være ærgerligt, om de andres pengeforsyning skulle spolere den danske EF-parlamentsrepræsentation alt for meget. Hvor mange penge der er gået til danske partier, er nok uvist, for midlerne er jo kommet hertil via hovedgrupperinger inden for EF, f. eks. den socialistiske gruppe, den liberale gruppe, den konservative demokratiske gruppe og fremskridtsdemokraterne. Her vil jeg da gerne indskyde, at den sidste gruppe naturligvis har et helt klart og tydeligt regnskab for, hvor pengene anvendes, og hvem der har fået dem.

Statsministeren blev den 28. februar i år af hr. Niels Helveg Petersen bedt om, at regnskaberne blev lagt frem til offentlighedens

[Voigt]

kundskab, og når man læser statsministerens svar, som er at læse i folketingets forhandlinger fra samme dag, sp. 7070, er det ikke ligefrem det, statsministeren ønsker. Det finder vi naturligvis fuldstændig uholdbart, og det er forkert, at man blot tier og stikker pengene i lommen. Der er ikke tradition for, at udlandet støtter danske valgkampe økonomisk, i hvert fald ikke officielt. I dette tilfælde ved man, det sker, og så må kravet naturligt være, enten at statsministeren fremskaffer de fornødne oplysninger, eller at det gamle krav om offentliggørelse af partiregnskaberne realiseres, hvilket både fremskridtspartiet og det radikale venstre gentagne gange har plæderet for. Altså siger vi til statsministeren: kortene på bordet, så man klart får at vide, hvilke danske partier der økonomisk understøttes fra EF, med hvor meget, og hvordan pengene bruges.

Noget af det mest afskyelige og værste, vi har for øjeblikket, er efter min opfattelse den måde, man stjæler fra arbejderen på gennem hans fagforeningskontingent. Det er jo en sag, der har været debatteret her i folketinget gennem de sidste 12-13 år. 11 gange har der været fremsat forslag om at ophæve . . .

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg må påtale udtrykket »stjæler« i den forbindelse, det anvendes.

Voigt (FP):

Jeg plejer at kalde en skovl for en skovl, og når man stjæler, så stjæler man også.

Første næstformand (Erlendsson):

Man diskuterer ikke med formanden, men må rette sig efter denne.

Voigt (FP):

Første gang forslaget kom frem, var i forbindelse med en højesteretsdom, der faldt den 28. november 1966 vedrørende en sag mellem en chauffør og Chaufførernes Fagforening. Det kom fra partiet venstre, og de har flere gange fremsat forslaget, sidst i samlingen 1975-76. Men derudover har både Danmarks retsforbund og fremskridtspartiet taget dette forslag op af venstres skuffe, hvor det jo lå gennem flere år og samlede støv, og vi har pudset det lidt af. Hver eneste gang er det desværre blevet stemt ned i folketinget.

Nu håber vi så, at arbejdsmarkedsudvalget snart vil afgive betænkning over det fremskridtsforslag, vi har liggende angående dette problem, så vi kan få en fornyet afstemning her i folketingssalen. Vi vil i fremskridtspartiet nemlig ikke sidde stille og se på, at socialdemokraterne laver de danske fagforeninger om til et pamperparadis for socialdemokrater, hvor de uhæmmet kan trække på midler til brug for deres smædekampagne mod det parti, som arbejderne slutter så stort op om, nemlig fremskridtspartiet. Det er og bliver et brag af uretfærdighed, at man i den grad tilraner sig fremskridtsarbejderens penge, fordi det nu engang passer LO-Thomas og andre at støtte socialdemokratiet og andre socialistpartier.

Hvem husker ikke Ragnhild Jensen-sagen fra 1975, som hun stadig væk pines af, fordi hun gennem sit fagforeningskontingent ikke ville være med til at støtte en politisk observans, hun overhovedet ikke deler. Tilfældet Ragnhild Jensen er ikke et isoleret tilfælde. Mange mennesker rundt omkring i Danmark er kommet i klemme i et fagforeningsdiktatur, og det må gøre forfærdelig ondt på ærlige og samfundsvenlige borgere, at de skal støtte politiske partier, som de ikke har en pind til overs for. Det er hamrende uretfærdigt.

Folk, der kæmper for friheden og imod alle disse u håndterlige regelkomplekser, der forskelsbehandler borgerne gennem uover-skuelige, papirslugende tvangsroderiordninger, der i særlig grad begunstiger socialismens partifidusbefængte partier, må andægtigt bøje hovedet i beundring for Ragnhild Jensen, der nu på fjerde år så modigt har kæmpet mod det pampervælde, der eksisterer inden for fagforeningerne. Det er ganske enkelt at drive rov på fremskridtsarbejderens pengepung, når socialdemokraterne tvinger ham til at finansiere deres valgkamp og dagspresse. Det er ca. 160.000 arbejdere i dette land, der stemmer på fremskridtspartiet og vil den stik modsatte vej af socialdemokraterne, og alligevel, jeg må ikke sige stjæler, så må jeg sige hugger man deres penge til egne egoistiske formål. Det er uforskammet, og det er drønende udemokratisk.

Jeg skal derfor afslutningsvis fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

[Voigt]

»Folketinget tager afstand fra, at danske borgere mod deres vilje tvinges til at yde bidrag til politiske partier, hvad enten det er over skattebilletten, fagforeningskontingentet eller lignende.

Tinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår nu i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Kjeld Olesen (S):

Jeg stillede ordføreren for fremskridtspartiet, der lige er gået ned heroppefra, et spørgsmål, jeg ikke fik svar på. Jeg spurgte hr. Voigt, om fremskridtspartiet har fremsendt ansøgning til Dansk Arbejdsgiverforening om tilskud, og da man går ind for megen åbenhed, vil jeg føje et tillægsspørgsmål til: i bekræftende fald, hvor meget har man modtaget?

(Kort bemærkning).

Voigt (FP):

Jeg forstod, at hr. Kjeld Olesen havde stillet spørgsmålet til mig, idet han sagde fremskridtspartiets ordfører. Jeg mener, hr. Glistrup var inde på det, men jeg kan da sige, at vi har søgt om tilskud netop ud fra den begrundelse, at vi skal kæmpe på lige fod, og når Dansk Arbejdsgiverforening, Industrirådet og andre giver støtte til det konservative folkeparti og til venstre – ja, jeg kan for øvrigt ikke forstå, at de gør det til venstre nu – som netop vil bekæmpe hr. Kjeld Olesens parti, mener vi, at pengene er meget bedre anvendt ved, at de giver os dem, fordi det, det gælder om, er at komme væk fra et socialdemokratisk styre i dette land.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Svaret på hr. Kjeld Olesens spørgsmål er, at fremskridtspartiet har sendt en sådan ansøgning til Dansk Arbejdsgiverforening. Det skete i januar måned 1974, efter at Dansk Arbejdsgiverforenings direktør, hr. Arne

Lund, i en radioudsendelse havde sagt, at Arbejdsgiverforeningen ikke er særlig forlovet med hverken det ene eller det andet parti, men at alle de partier, der vil støtte den private ejendomsret, står Arbejdsgiverforeningens kasse åben for. Jeg sendte på den basis en skrivelse til Dansk Arbejdsgiverforening. Så blev der spurgt om, hvor meget vi bad om, og vi bad om – udtrykket er vist helt ordret gengivet – mest muligt. Så spurgte hr. Kjeld Olesen, hvad vi fik, og svaret er nul. Det er situationen, og det offentliggjorde vi i foråret 1974. Vi har i øvrigt ved senere lejligheder sendt ansøgninger til Landsorganisationen i Danmark om at få mest muligt i tilskud, og resultatet har hver evig eneste gang været, at hr. Thomas Nielsen har ofret både en autograf og et svarbrev til os på tre linjer, men vi har fået nul ud af det. Af de tre undskyldningsgrunde, som hr. Voigt nævnte, vil vi fortsætte med at presse på overalt, hvor vi inden for den danske lovgivnings rammer kan opnå noget tilskud, da det allerallermest vigtige for Danmark er, at fremskridtspartiet bliver så velfunderet som muligt. Vi vil søge overalt, hvor vi overhovedet på nogen måde kan opnå noget. Vi håber, det kan gøres ulovligt at få den slags tilskud, og vi vil selvfølgelig ikke søge, når det engang er blevet ulovligt, men så længe reglerne er, som de er, vil vi også meget, meget gerne til gavn for landet have del i de midler, der er til rådighed.

Jens Peter Jensen (V):

Hr. Glistrup har spurgt, hvad regeringen mener i denne sag. Finansministeren har på sin sædvanlige dannede og stilfærdige måde tilkendegivet regeringens synspunkter.

Hvad venstre derudover mener, kan læses i tidligere udgaver af Folketingstidende, og da jeg er tilhænger af genbrug i videst mulig udstrækning, anbefaler jeg, at man bruger disse tidligere udgaver af Folketingstidende i stedet for at plage os med nyt papirruseri ved produktion af nye spalter, der alligevel ikke kommer til at indeholde noget nyt.

Ninn-Hansen (KF):

På den givne foranledning skal jeg meddele, at det konservative folkeparti særdeles gerne modtager bidrag fra alle anstændige mennesker, virksomheder og organisationer.

[Ninn-Hansen]

Vor eneste betingelse er, at der ikke må stilles betingelser om den politik, vi skal føre, men vi vil faktisk gerne have nogle flere penge til en konstruktiv politik, som vi kan føre som opposition til denne regering.

Jeg ved, at formanden ikke vil tillade indsamling hverken i salen eller på tilhørerpladserne, men hermed har vi vist angivet, at vi er interesseret i at modtage flest mulige bidrag.

Første næstformand (Erlendsson):

Jeg kan kun give hr. Ninn-Hansen ret i hans bemærkning.

Melchior (CD):

Det er vel egentlig ikke meningen, at man skal bruge denne talerstol til at bedømme hinanden og give hinanden karakter, men hr. Glistrup plejer jo ikke at holde sig tilbage fra at karakterisere partier, ministre, medlemmer og talrige andre, og jeg vil så i forlængelse heraf udstøde et lille hjertesuk.

Når man hører hr. Glistrup udfolde sig her på denne talerstol i stort og småt, dag ud og dag ind, uge efter uge, formodentlig tagende 50 pct. af samtlige fremskridtspartiets ordførerskaber – han er uden tvivl det medlem af tinget, der har langt de fleste ordførerskaber – griber man sig selv i at tænke: hvor ville det egentlig være skønt, hvis alt det talent engang blev kanaliseret ind til noget konstruktivt. Hvordan kan man øde så meget talent – og det skal ikke være skrevet med små bogstaver, det skal være sagt tydeligt, at jeg finder, det er til stede – samt tid og kraft på så ligegyldige ting, på så idelige gentagelser af noget, der er chanceløst? Vi hørte her af hr. Voigt, at det er to gange om året, vi bliver diventeret med forslag af denne art. Hvornår vil hr. Glistrup, der dog ved visse lejligheder tidligere i sit liv har bevist evne til konstruktiv tænkning, sætte sig i en stille stund og sige til sig selv, at det ikke er særlig givtigt for befolkningen og for de stakkels vælgere, som har brugt deres kryds på ham og hans parti, det, han gør her år efter år? Det er virkelig tragisk at lægge mærke til.

Så skal jeg i øvrigt tilslutte mig det, de tidligere ordførere bortset fra fremskridtspartiets har sagt, og især kan CD tilslutte sig det, finansministeren har sagt. Og for at det

ikke skal blive troet, at vi har skrevet af efter finansministeren, har jeg fulgt hr. Jens Peter Jensens råd og slået efter i gamle spalter af Folketingstidende, og jeg skal tillade mig at citere mig selv fra sp. 1272, den 27. oktober 1978, da et lignende forslag var på dagsordenen. Det er kun nogle få sætninger, jeg skal citere. Jeg sagde dengang:

»På den ene side synes man, det er pinligt, at en person skal udsættes for at give bidrag til noget, den pågældende ikke ønsker eller er direkte modstander af. På den anden side må vi værne om vor organisationsfrihed og om organisationernes demokratiske mulighed for at bestemme deres kurs, herunder deres dispositioner og altså også, på hvilken måde de vil anvende de midler, som ifølge den samme organisations regler er blevet indbetalt i denne organisations kasse. Der er for os ingen tvivl om, at det sidste synspunkt må have prioritet fremfor det første, og at vi altså til værn for organisationsfriheden og den demokratiske proces må afvise det foreliggende forslag, for det kan aldrig være sådan, at en organisations kompetente forsamling eller i øvrigt de organer, der ifølge denne organisations love på fuldt lovmedholdelig vis regulerer denne organisations arbejde, skal hindres i at udføre denne funktion.«

Det svarer vist nogenlunde til hovedlinjen i det, finansministeren sagde i dag, og jeg kan også underskrive, hvad hr. Kjeld Olesen og hr. Jens Peter Jensen sagde. Hr. Ninn-Hansens morsomme og korte afvisning af forespørgslens meningsfyldthed kan jeg også deltage i, og derfor må vi tilsige hr. Glistrup, at når han i de næste folketingsamlinger også to gange pr. år fremsætter dette forslag, vil CD undlade at deltage i debatten herom.

Ole Henriksen (SF):

Hr. Glistrups tale indeholdt fem problemstillinger.

Punkt 1 var EF-tilskuddet, som man får her i forbindelse med valgkampen. SF er ikke tilhænger af dette tilskud. Her er vi enige med fremskridtspartiet. Men jeg synes, der er en dobbeltmoralisk holdning i, at fremskridtspartiet, der jo er tilhænger af EF, går ind i dette mægtige bureaukrati, for herved mistes jo også indflydelsen på, hvordan man skal styre disse former for tilskud. Jeg kan meddele, at SF gerne havde været foruden disse

[Ole Henriksen]

tilskud, og selvfølgelig bedst muligt ved, at vi ikke havde været medlem af EF.

Punkt 2 var sekretariatshjælpen. Vi er tilhængere af, at der ydes sekretariatshjælp til folketingsgrupperne.

Punkt 3 var organisationsbidragene. Vi er tilhængere af, at organisationerne selv løser disse problemer, og hvis man i en organisation finder ud af, at man ikke vil give tilskud – det er der i øvrigt mange organisationer som ikke gør også inden for fagbevægelsen – så for os gerne. Men det skal ske på baggrund af en demokratisk beslutning i de enkelte organisationer. Så vil vi også støtte det på den vej.

Punkt 4 var spørgsmålet om amtskommunale og kommunale tilskud til ungdomsarbejdet, om forskellige faciliteter til ungdomsarbejdet. Det er vi tilhængere af.

Vi er ligeledes – det var punkt 5 – tilhængere af lovgivningen vedrørende tipsmidlerne og ungdomsarbejdet ude omkring i kommunerne, også de midler, der bliver bevilget ad denne vej af folketinget.

Det er nævnt, at fremskridtspartiet kunne give afkald på sine egne tilskud, men hr. Voigt gik jo behændigt uden om dette. Der skulle først gives afkald sådan generelt, før fremskridtspartiet ville gå med. Jeg synes, at man her vasker sine hænder i klor med stor risiko for at få eksem på hænderne af at gøre dem så renvaskede. Jeg mener, det er en helt reel problemstilling, at fremskridtspartiet i disse sager går forrest og viser vej, hvis man ønsker at gå i den retning.

Jeg bemærkede da også, at hr. Voigt nævnte, at man ikke holder sig for god til at søge om penge i LO og også i Dansk Arbejdsgiverforening, men problemstillingen ved at søge tilskud gennem LO må da være den samme, at det også er fagforeningsmedlemmerne, der generelt kommer til at betale. Også de, der synes, at fremskridtspartiets politik er vederstyggelig, kommer til at betale, når der gives sådanne tilskud, så jeg mener, der er noget dobbeltmoral i dette. Der er trods alt flere arbejdere i dag, som ikke stemmer på fremskridtspartiet, og derfor må det være inkonsekvent at søge tilskud overhovedet gennem de organisationer, som findes.

I det hele taget synes jeg, at forespørgslen her er ganske overflødig, og jeg synes, der fra forespørgernes side er sagt så meget gas heroppefra, at hvis vi ikke får Nordsøgassen

ind sådan lige med det samme, kunne man tilslutte fremskridtspartiet et af anlæggene, så kunne vi vistnok få leveret rigeligt med gas-mængder til forbrænding rundt omkring. Det kan desværre ikke lade sig gøre.

Jeg skal kort meddele, at vi vil stemme imod de to dagsordensforslag, der er fremsat her.

Freddy Madsen (DKP):

Vi synes også, at denne forespørgsel er inderligt overflødig, ikke fordi vi ikke finder, der er problemer i de ting, der her er rejst, men det har jo været debatteret adskillige gange på grundlag af konkrete lovforslag i de senere år, og vi synes såmænd ikke, der er så forfærdelig meget nyt at tilføje.

Men når nu anledningen gives, skal jeg gerne kort repetere, hvad vi har sagt ved tidligere lejligheder, og det står vi stadig væk for.

Med hensyn til midlerne fra EF-Parlamentet er det klart, at eftersom vi er modstandere af EF og specielt af, at Danmark er medlem af EF, er vi naturligvis også modstandere af, at Europa-Parlamentet skal yde tilskud til valgkampen her i Danmark i forbindelse med valgene til Europa-Parlamentet.

Vi er også enige i det, hr. Glistrup sagde om, at det vil blive sådan, at Danmark yder bidrag hertil, og så får vi altså noget af det igen, men at tilskuddene jo bliver givet på en sådan måde, at man er stensikker på, at det er tilhængerne af det integrerede Europa, som får langt den største gavn af disse midler.

Det kan også understreges i den forbindelse, at ud over de tilskud, der direkte gives til partierne, drives der en omfattende virksomhed på anden måde for at lave propaganda for fællesmarkedet, og jeg skal bare som eksempel nævne det kontor, som EF-Kommissionen har oprettet her i Danmark.

Der kunne nok siges andre ting i den forbindelse. For nylig er det afslået at give Folkebevægelsen mod EF militærnægtere til hjælp i arbejdet, mens på samme tid Europa-bevægelsen i Danmark har fået en sådan assistance. Det fortæller også noget om den ensidighed, der er til stede på dette område.

Må jeg så sige om tilskuddet til partigrupperne her i folketinget, at det finder vi over-

[Freddy Madsen]

ordentlig rimeligt. Det er jo, som det er vedtaget, en bistand til teknik, til rådgivere osv. Hvis man ville spørge nogle af de erhvervsledere, der sikkert står hr. Glistrup nær, om de ville anerkende, at der i en privat virksomhed blev ydet så dårlige forhold som dem, der faktisk bydes den lovgivende magt og dens medlemmer, tror jeg, de ville korse sig. Det er i virkeligheden overordentlig beskedne beløb, der bliver ydet for at få tingene til at fungere i dette hus, også når det drejer sig om partigrupperne.

Så synger hr. Glistrup også i den forbindelse sin gamle sang om, at nu er tingene helt forandret, klassekampen er afskaffet, der er ikke længere disse modsætninger, og derfor er der ikke brug for partierne. Jeg synes, de seneste dages diskussioner omkring forholdene på arbejdsmarkedet med al mulig tydelighed har demonstreret, at hr. Glistrup absolut ikke har ret, at partierne, som har deres grundlag i forskellige ideer, i forskellige befolkningsgrupper, har deres berettigelse. Så kan vi naturligvis begræde, at flertallet er af en sådan art, som det er her i folketinget, men at bestride, at partierne som interesseorganisationer for vælgerne har deres berettigelse, synes jeg ikke rigtig der er noget grundlag for. Den omstændighed, at vi har en halv snes partier, viser jo også, at der ude i befolkningen er et ønske om, at denne opdeling skal bestå. Derfor må det også være partierne, der – sådan som det er tilfældet – i høj grad tegner vælgerens standpunkter.

Med hensyn til organisationernes bidrag er det ingen hemmelighed – det har jeg tidligere fremhævet – at når det f. eks. drejer sig om fagbevægelsen, er vi absolut ikke tilhænger af den måde, som midlerne fordeles på, fordi fagbevægelsen ensidigt, sådan som konstellationen er, har knyttet sig til et bestemt parti og yder omfattende tilskud, overtager underskudsforetagender på den ene og den anden led, hvad enten det er aviser, forlag, eller hvad der nu er oppe i tiden. Vi synes aldeles ikke om, at fagbevægelsens midler anvendes på den måde.

Til gengæld – og det har vi understreget adskillige gange – må vi erkende, at det er foregået gennem en demokratisk beslutningsproces, selv om vi skal indrømme, at den demokratiske beslutningsproces, når det drejer sig om fagbevægelsens øverste organer, har store vanskeligheder og ikke fungerer på

en måde, som vi synes er rimelig. Men vi må i hvert fald i det formelle erkende, at der ikke her er tale om andet, end at man i fuld offentlighed med tilslutning fra de kompetente organer har bevilget disse penge. Vi kæmper imod, at det skal foregå på denne måde, men der er ikke noget odøst i det, og derfor kan vi naturligvis ikke anerkende, at folketinget skulle blande sig i det ved at forbyde noget sådant. Det er en sag, som alene vedrører organisationerne og de politiske partier. På det plan må det afgøres, og på det område vil vi også stadig væk tage kampen op omkring disse problemer.

Vi har også tidligere fremhævet, at det er bemærkelsesværdigt, at partier, der har så travlt med organisationers, specielt fagbevægelsens rolle i den forbindelse, er langt mindre årvågne, når det drejer sig om at undersøge, hvad der foregår, når det er private virksomheder, der giver tilskud til partier.

Vi kender ikke meget til den side af sagen, men vi ved, at der foregår sådanne donationer til de politiske partier fra store og stærke selskaber, som på den måde ønsker at øve indflydelse på dansk politik. Det er en udemokratisk form, og det er en overordentlig farlig form. Den er mere udviklet i andre lande, men vi har også noget af det i vores land. Hvis vi kunne få opklaret, i hvor vid udstrækning sådan noget finder sted, synes vi, det ville være overordentlig gavnligt og også kunne forklare, hvordan nogle partier tager stilling, ligesom det ville sige noget om den indflydelse, som kapitalen har på det politiske liv her i Danmark.

Med hensyn til ungdomsarbejdet vil vi gerne sige, at vi synes, det er overordentlig beskedne midler, der ydes til det ofte vanskelige, men vigtige arbejde, som de idépolitiske ungdomsorganisationer udfører. Vi håber, at de overvejelser, som finansministeren har sagt er i gang i regeringen, kan føre til noget positivt med henblik på, at der på lige fod gennem amterne kan ydes tilskud til også det politiske ungdomsarbejde. Det finder vi der er stærkt brug for.

Men alt det, jeg har sagt her, viser også, at vi er tilhængere af, at der skal være en betydelig offentlighed, en betydelig større åbenhed, omkring disse problemer. Vi finder ikke, at der er noget odøst i dette – det er vi enige med finansministeren i – sådan som fremskridtspartiet her lægger op til. Men meget

[Freddy Madsen]

kunne afværges ved, at man i langt højere grad havde offentlighed omkring disse ting.

Derfor var det i og for sig fristende for os at stemme for den af hr. Glistrup foreslåede dagsorden, men den måde, den er udformet på, gør, at vi ikke kan gøre det. Alle de diskussioner, der føres i dette ting, viser, at vi har en diametralt modsat opfattelse af, hvad der er redelighed, også af, hvad der i denne forbindelse er parlamentarisk redelighed. Derfor vil vi ikke kædes sammen med det, som fremskridtspartiet vil lægge i denne dagsorden. Vi synes også, at den er lidt for svag i forhold til den praksis, vi har med hensyn til de bidragydere, som vi har til vores parti. Både når det gælder den månedlige garantifond til Land og Folk, og når det gælder indsamlingerne, offentliggør vi, hvor vi får disse penge fra, og vi kunne godt ønske os, at det var noget, som bredte sig langt mere. Derfor synes vi, at der skal tages helt anderledes kontant på denne sag. Vi mener, at de politiske partier skulle have en pligt til at handle på den måde. Derfor skal jeg tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til at fremsætte lovforslag, hvorefter partierne forpligtes til én gang årligt at offentliggøre deres regnskaber.

Tinget går herefter over til næste punkt på dagordenen.«

Det er en helt anderledes kontant måde at tage tingene på, end fremskridtspartiet har gjort, og vi synes, det er den måde, man skal gøre det på.

Dermed må vi også afvise den af hr. Voigt stillede dagsorden, som vi finder er direkte rettet mod fagforeningerne.

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

Bolvig (RV):

Finansministeren og flere ordførere klandrede hr. Glistrup og beskyldte ham for at trække den gamle travet om organisationernes bidrag til politiske partier frem igen. Det vil jeg ikke klandre hr. Glistrup for, idet jeg

mener, det er meget vigtigt, at folketinget gang på gang har opmærksomheden rettet mod dette spørgsmål, som jeg mener er langtrækkende i hele samfundsdebatten og har noget at gøre med, hvem der egentlig er herrer i det danske samfund.

Årsagen skulle ifølge finansministeren være, at fremskridtspartiet ønsker en mistænkeliggørelse af de politiske partier. Jeg håber og tror ikke, at finansministeren vil beskyldte det radikale venstre for at have den slags motiver, og derfor håber jeg også, det gør indtryk på finansministeren, når det radikale venstre mener, at det er meget vigtigt, at vi diskuterer disse spørgsmål.

Når man lytter til ordførerne for en række partier, kan man ikke lade være med at tænke på, at sådan taler de ræve for de gæs. Ministeren sagde – og jeg synes, det er meget farligt – at det er naturligt, at organisationerne søger at få indflydelse. Ja, det er ganske naturligt, at organisationerne ønsker at få det, men det har de jo også i stigende omfang, og er man det mindste i tvivl om, at organisationerne har stigende indflydelse, kan man se på hele debatten her i Danmark i de sidste uger, og så kan ingen vel være i tvivl om det. Jeg mener, at organisationernes indflydelse er blevet af et sådant omfang, at det kan være en fare for vores normale demokratiske folkestyre.

Når man som nyt medlem kommer herind i folketinget – jeg har haft den ære at være medlem af dette ting i godt 2 år – er man forbløffet over at se, hvilken enorm indflydelse de forskellige interesseorganisationer har her inden for Christiansborgs tykke mure. Hvis man forestiller sig, at organisationernes interesser kun drejer sig om indflydelse i den almindelige samfundsdebat, og at organisationerne naturligvis kommer herind i udvalgsværelserne for at give deres råd og vejledning, tror man fejl. Interesseorganisationerne i bred almindelighed får varetaget deres interesser i en lang, lang række kontorer, udvalg, komiteer og private samtaler her på Christiansborg.

Vi lever i et kompliceret samfund, hvor vi alle sammen er meget afhængige af hinanden, og derfor er det ganske naturligt, at folk organiserer sig. Men organisationerne skal være folkestyrets tjenere og ikke folkestyrets herrer, og man har en gang imellem en for-

[Bolvig]

nemmelse af, at det er det sidste, der er tilfældet.

Når organisationerne har fået denne store indflydelse og magt, er det netop, fordi i et kompliceret samfund er selv små grupper af borgere i stand til at lamme samfundet og derefter næsten diktere beslutningstagerne deres ønsker. Fordi sådan en lille gruppe har denne indflydelse, er det klart, at den kan tilkæmpe sig positioner og indflydelse på flertallets, på majoritetens bekostning. En interesseorganisations lederskab er naturligvis valgt til at varetage medlemmernes egoistiske egeninteresser, og det er udmærket, men folk i folketinget, fra alle partier, er valgt til at varetage helhedens interesser, og derfor er det farligt, når man kan sætte et så stort spørgsmålstegn ved, hvem der egentlig er herrer i dette hus.

Interesseorganisationerne har i kraft af deres midler særdeles gode muligheder for at påvirke hele diskussionen i samfundet, for midlerne giver dem mulighed for at have en hærskere af hjælpere og lave propagandavirksomhed, så enhver dansker bliver klar over den enkelte interesseorganisations muligheder. Men ekstra farligt bliver det, når man også køber sig indflydelse i folketinget, og det gør disse interesseorganisationer ved, at de kan levere store pengemidler til enkelte politiske partier. Det er vel for stærkt, og man kommer måske i konflikt med formanden, når man siger: tror man ikke, at disse judaspøge er med til at forrykke hele den politiske debat også herinde? Det var Hørup, der sagde: »Ingen over og ingen ved siden af folketinget«. Men bl.a. i kraft af disse store tilskud kan der sættes et stort spørgsmålstegn ved, om det er folketinget, der står øverst. Er der virkelig nogen, der tror, at Arbejdsgiverforeningen, Industrirådet eller LO giver store midler til bestemte politiske partier herinde udelukkende for statsministerens, hr. Poul Schlüters eller hr. Christophersens blå øjnes skyld? Naturligvis ikke. Man giver pengene, fordi man mener, at de giver mulighed for at få ekstra indflydelse. Og organisationerne må jo være glade for de midler, de giver, da pengene fortsætter år efter år, og det forrykker den politiske debat.

Det skulle jo helst være således, at det, der var afgørende herinde, var argumenterne og synspunkterne, de holdninger, vi har. Men det er jo ikke tilfældet, for de partier, der

ikke kan få, eller som har moral nok til at sige nej, har jo ikke de samme muligheder for at deltage i den offentlige debat som de partier, der modtager disse penge, og som i kraft af dem har råd til at hyre vældige presesekretariater, hvorfra der glider en lind strøm af propaganda ud og påvirker befolkningen, som har råd til at have en hærskere af konsulenter, der rejser rundt og gør propaganda for det enkelte parti, som har råd til i en valgkamp at indrykke store annoncer, uddele husstandsudsendelser osv. osv. Ser man virkelig ikke, at det er farligt for den almindelige debat, at det er de penge, der kommer fra organisationerne, som kan være afgørende for mandatstyrken i folketinget, og at det ikke er de enkelte partiets holdninger, synspunkter og politiske opfattelse? Derfor mener jeg netop, at det spørgsmål, vi drøfter i dag, er uhyre vigtigt for hele vores folkestyre og for den fremtid, som vi gerne skulle forsøge på at forme.

Jeg synes i hvert tilfælde, at det mindste forlangende må være, at de politiske partier offentliggør deres regnskaber, og jeg vil gerne pege på, hvad hr. Niels Helveg Petersen sagde i debatten med statsministeren for en måned siden i onsdagsspørgetiden med hensyn til fordelingen af EF-midlerne. Det må være helt naturligt, at de danske skatteborgere, som er med til at betale disse penge, også får kendskab til, hvor store midler de enkelte partier får. Da lovede statsministeren sådan halvt om halvt, at partierne indbyrdes kunne drøfte dette, men gav ikke noget tilsagn om, at landets største parti ville tage initiativet til sådanne drøftelser. Derfor var jeg ked af, at hr. Kjeld Olesen ikke i dag bare antydede, at socialdemokratiet på baggrund af statsministerens debat med hr. Niels Helveg Petersen ville tage et sådant initiativ.

Jeg er derimod uenig med fremskridtspartiet i, at det er forkert af staten at yde statsmidler til de politiske partiets arbejde. Jeg tror ikke, det er nær så farligt. Jeg så langt, langt hellere, at der fra statskassen blev ydet midler til politisk arbejde til gengæld for, at man stoppede for organisationsbidrag, fordi politisk arbejde er i en krise, det kræver penge. I konkurrence med så mange andre ting er det nødvendigt, at de enkelte politiske partier får mulighed for at komme ud i debat med befolkningen, får mulighed for at give udtryk for synspunkter og overvejelser, og

[Bolvig]

derfor tror jeg, det vil være en god idé, om man var villig til fra statens side at give de politiske partier rimelige muligheder for en sådan debat og en sådan drøftelse. Politisk arbejde er uhyre vigtigt, så den del af fremskridtspartiets overvejelser kan det radikale venstre ikke støtte.

Vi har lyttet til de to dagsordener, der er kommet fra fremskridtspartiet. Den første har vi naturligvis i høj grad sympati for, selv om vi ville have valgt en anden sprogbrug. Den anden kan vi i konsekvens af, hvad jeg lige har sagt, naturligvis ikke støtte.

Men lige før jeg fik ordet, kom hr. Freddy Madsen fra kommunisterne med et dagsordensforslag, som overlapper det første dagsordensforslag fra fremskridtspartiet, og det har jeg mere sympati for. Jeg synes, det bedre udtrykker det radikale venstres overbevisning.

Sluttelig: penge giver magt, det er der vel ingen der vil benægte, men i folketinget skulle det gerne være argumenternes styrke, og det kan man en gang imellem tvivle på om det er.

Jens Møller (KrF):

Der er ikke ret meget, som det danske folk er enige om i øjeblikket. Når vi ser ud over vort folk, læser læserbreve og aviser og hører rundt omkring, møder vi vældige modsætninger og stor uenighed på næsten alle områder. Men der er dog én ting, som næsten alle er enige om, og det er, at vi ønsker demokrati i dette land. Vi skal være glade for, at det er sådan, men vi må bare også gøre os klart, at demokrati koster penge. Det er en styreform, som koster penge, hvis den skal være effektiv, hvis det skal være virkeligt demokrati, og derfor må man også være klar til at betale, hvad det koster.

Jeg kan slutte mig til en hel del af det, som den forrige ordfører, det radikale venstres ordfører, sagde netop om dette arbejde, der skal gøres. Forudsætningen for et kvalificeret valg er jo nemlig, at folk er oplyst om valgmulighederne, at folk har fået noget at vide om, hvad de forskellige partier står for, hvad de vil, hvad de har gjort hidtil osv. Det er alt sammen noget, der ikke sker af sig selv, det er noget, der koster penge. Netop derfor er de forskellige partier ofte forskelligt stillet, så det bliver pengene, der bliver mere

eller mindre det afgørende, og ikke, hvad der er de rigtige argumenter.

Vi mener derfor, det er naturligt, at staten støtter partigrupperne, som den gør i øjeblikket, i deres ofte vanskelige arbejde for demokratiet. Jeg kan sige på et af de mindre partiets vegne, at den hjælp, vi får, er bestemt ikke på nogen måde fyrstelig. Det er reelt sådan, at man må spinke og spare og vende hver eneste krone indtil flere gange, inden man giver den ud, for at få det til at slå til. Det er sådan, at ingen mennesker i tilsvarende stillinger i det private erhvervsliv ville kunne arbejde med så lidt sekretærhjælp, som vi må nøjes med herinde. Og spørgsmålet er, om ikke også det var rimeligt, at staten ud over denne støtte til partigrupperne gav en støtte til selve de politiske partier, som man gør andre steder i demokratiske lande, fordi der som sagt er en vis grundudgift, der er ens for alle partier, uanset om de er store eller små: dette, at alle partier må kunne informere vælgerne. Vælgerne har krav på at være informeret om samtlige partier, og det bliver de faktisk ikke i dag.

På dette punkt kan vi altså bestemt ikke være enige med fremskridtspartiet. Det er helt rimeligt og naturligt, at staten betaler demokratiet, når vi nu ønsker demokratiet, og det er som sagt en af de få ting, vi virkelig er enige om i Danmark.

Når vi derimod kommer over til de to andre ting, som er nævnt her, ligger det noget anderledes. Først pengene fra EF-Parlamentet til den kommende valgkamp. Jeg skal ikke tage stilling til, om det overhovedet er rimeligt med den slags støtte fra EF-Parlamentet, men bare gøre opmærksom på, at det i hvert fald i høj grad er urimeligt med den måde, den bliver fordelt på, at nogle partier, bl.a. store partier, der i forvejen har rigelige midler, får store beløb tilsendt, mens andre partier, bl.a. små partier, der har meget små midler, ikke får noget som helst. Jeg synes, det strider eklatant imod dansk demokratisk tradition, at man på den måde stiller partierne ganske ulige over for et valg og dermed stiller det danske folk i en forkert situation, så det ikke får mulighed for et virkeligt valg. Det er et spørgsmål, om ikke ombudsmanden burde se på, om dette ikke strider så voldsomt mod dansk demokratisk tradition, at der burde gøres noget ved det.

[Jens Møller]

Det ville naturligvis også være godt for den danske befolkning at få at vide, hvad de forskellige partier har modtaget her. Jeg ved ikke, om fremskridtspartiet har offentliggjort, hvad de har fået fra EF. Det er muligt, jeg har bare ikke set det, men hvis man ikke har gjort det, vil man så gøre det nu? Jeg så meget gerne, at man med den store åbenhed, vi mærker fra fremskridtspartiets gruppe, fortalte os, hvor meget man har fået fra EF-Parlamentet til den valgpropaganda, der nu skal drives.

Det sidste var spørgsmålet om pengene fra organisationerne. Det er et meget vanskeligt spørgsmål, og der er fra flere sider gjort opmærksom på, at det er galt, at disse organisationer giver tilskud til forskellige partier. Vi har i kristeligt folkeparti ikke fået tilskud fra sådanne organisationer, men alligevel vil jeg sige, at i demokratiets navn må disse organisationer vel have lov til at bestemme, hvad de vil gøre med deres egne penge. Det, der er problemet, er nemlig ikke det, at de giver pengene, men at nogle mennesker er tvangsindlagt til at være medlemmer af disse organisationer. Det er her, problemet kommer ind. Man knægtter den personlige frihed ved at tvinge disse mennesker ind. Så siger man, at man tvinger dem ikke. Jo, det gør man, for hvis man ikke vil være medlem af disse specielle organisationer, vil man i masse af tilfælde være udsat for et ganske klart berufsverbod, så kan man ikke få arbejde inden for sit eget fag, og det må vel i høj grad siges at være tvang over for mennesker, når man truer dem på deres erhverv. Det er her, problemet ligger, og det er her, vi må have friheden gennemført for alle mennesker. I det øjeblik medlemskabet for alvor bliver frivilligt, kan organisationerne naturligvis også gøre med deres penge, hvad de bestemmer rent demokratisk.

Men med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det offentlige skal kunne støtte partierne, støtte demokratiet, mener vi, det er helt naturligt, at det sker, fordi det er det danske folks vilje, at vi skal have demokrati i dette land.

Ib Christensen (DR):

Det er karakteristisk, at de tre partier, som har prøvet at sabotere denne debat mest, som har gjort mindst ud af den, og som for to af

partierne vedkommende direkte prøvede at gøre debatten til grin, nemlig socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti, samtidig er de partier, der modtager de største, de klækkeligste og de mest afhængighedsskabende økonomiske bidrag fra hovedorganisationerne på arbejdsmarkedet.

Vi andre, der har andre interesser, nemlig samfundsinteresser og også interesse i at undgå den konkurrenceforvridning, som sker, gør mere ud af debatten, og jeg lyttede med interesse bl.a. til hr. Bolvigs meget alvorlige og engagerede indlæg.

Debatten er jo også aktualiseret derved, at vi nu har oplevet regeringen på det seneste være i meget tætte forhandlinger med LO for den ene halvdel af regeringens vedkommende, mens den anden halvdel af regeringen var i tætte forhandlinger med Dansk Arbejdsgiverforening. Aldrig nogen sinde er afhængigheden, de tætte økonomiske og politiske forbindelser mellem to hovedorganisationer og deres respektive politiske talerør, om jeg så må sige, blevet demonstreret tydeligere, og aldrig har det nogen sinde vel været mere skadeligt for landets interesser. Derfor er der en højaktuel baggrund for denne debat.

Når hr. Bolvig imidlertid mener, at man kan løse problemet ved at fjerne organisationstilskuddene og erstatte dem med offentlige tilskud, må man se på, hvordan erfaringen har været i Sverige, hvor man har prøvet at gå den vej. Påskuddet eller begrundelsen for, at man øgede klækkeligt de offentlige tilskud til de svenske politiske partier, var, at man mente, man så skabte mindre afhængighed af organisationerne, og resultatet er altså, at aldrig nogen sinde har de svenske politiske partier, de borgerlige såvel som socialdemokratiet, modtaget så store bidrag fra interesseorganisationer, firmaaktieselskaber osv. Konkurrencen er bare drevet op på et højere økonomisk niveau, men altså ikke et højere moralsk niveau, tværtimod.

Vi har fra retsforbundets side fremsat forslag til lov om at forbyde, at medlemmer af organisationer skal give tvangsbidrag over deres kontingent til politiske partier, som de ikke er enige med, men i modsætning til fremskridtspartiet har vi taget ved lære af den debat, den forhandling, der har været om det i arbejdsmarkedsudvalget. På grundlag af denne forhandling reviderede vi vores

[Ib Christensen]

forslag. Vi erkendte, at det mest rimelige ville være, at man sagde, at medlemmer, der ikke ønsker at være med til at yde bidrag til politiske partier, kan tilkendegive det over for deres fagforening eller arbejdsgiversammenslutning og derved blive fritaget, i stedet for, som fremskridtspartiet insisterer på, at det kun er medlemmer, der direkte aktivt siger, at de er villige til at yde til disse politiske bidrag, der skal få lov til at gøre det.

Jeg synes, at der er en karakteristisk og beklagelig forskel – for sagens skyld – mellem fremskridtspartiets platform og vores, fordi fremskridtspartiet fremsætter sit forslag år efter år uden hensyn til de rent saglige indvendinger, der er kommet imod forslaget. Derved skaber de irritation og også en vis fortrydelse hos andre, der er enige med dem, og derved blokerer de for noget som helst fremskridt i retning af at løse den sag, som de selv siger at de er engageret i, så engageret, at de kommer med det samme forslag år efter år i folketinget. Dermed kan man altså opnå en blokering af enhver løsningsmulighed på dette felt.

Finansministeren henviser til en ILO-konvention, der skulle forbyde en lovgivning, der tilsigter at forhindre, at folk mod deres vilje kommer til at yde tilskud til politiske partier. Denne ILO-konvention er, hvis ikke jeg tager meget fejl, tiltrådt af Storbritannien, til trods for at Storbritannien siden 1913 har haft en lovgivning i den retning, som er tilsigtet med vores forslag og for så vidt også med fremskridtspartiets forslag. Det har altså ikke forhindret Storbritannien i at tilslutte sig denne konvention; derfor er det ikke et holdbart argument at bruge denne ILO-konvention, som i øvrigt blev lavet umiddelbart efter anden verdenskrig og inspireret af, hvordan fascistiske regimer før og under krigen havde undertrykt fagbevægelsen. Derfor er det helt misvisende og altså også juridisk uholdbart at bruge denne konvention som et påskud for ikke at gøre noget ved denne alvorlige sag.

I Storbritannien har man kunnet løse dette problem, også i lange perioder med arbejderflertal i det britiske underhus. Hvorfor kan vi så ikke i Danmark? Det er vel, fordi der er visse organisationer repræsenteret af et stort flertal i folketinget, der ikke ønsker at give afkald på denne mulighed for at malke folk

for økonomiske bidrag, skønt disse mennesker ikke ønsker det.

Jeg synes jo også, det er grove løjer at komme frem med denne ILO-konvention, der tilsigter at bevare fagbevægelsens integritet, i en situation, hvor man netop for tredje gang har lavet et tvangsindgreb i overenskomsterne og tilsidesat fagbevægelsens og også den modstående parts helt elementære rettigheder til at forhandle deres egne sager. Jeg synes, det virker temmelig barokt.

Hr. Voigt nævnte, at både fremskridtspartiet og det radikale venstre havde været engageret med hensyn til at få offentlighed i partiregnskaber. Det har vi også været, hr. Voigt, og vi har oven i købet gjort det så vidt, at vi er kommet med lovforslag tilsigtede obligatorisk offentliggørelse af partiregnskaber. Det var jo også en vej, vi kunne gå, og som kunne samle bred enighed her i folketinget, for det ene parti efter det andet bedyrer jo, at de sandelig ikke har nogen hemmeligheder at skjule.

Spørgsmålet om EF-midlerne har været draget ind i debatten, og det er klart, at det er en meget farlig ting, at vi nu fra udlandet får kanaliseret disse midler til danske politiske partier. I Nordisk Råd ligger der et beslutningsforslag fra islandske, svenske og norske konservative politikere, der går ud på at forbyde udenlandsk støtte til politiske partier i Norden. Hvad var den danske regerings holdning til det? Det var en klar afvisning. I modsætning til de andre nordiske regeringer, mig bekendt, har den danske regering totalt og øjeblikkelig afvist overhovedet at diskutere denne sag. Når vi ved, hvor mange hundrede tusinde kroner, der kommer fra EF-Kommissionen til propaganda her i landet og fra EF-Parlamentet til de forskellige politiske grupperinger, så er det klart, at det ikke var nogen rar sag at få Nordisk Råd til at beskæftige sig med dette spørgsmål eller foretage en vedtagelse om, at udenlandsk støtte til politiske partier i Norden ikke må finde sted.

Det er en sørgelig kendsgerning, men sådan er det altså, at man accepterer disse midler, som selvfølgelig på det groveste forvrider den politiske debat, for det er sådan, at når der er tale om offentlig støtte, hvad enten det er nationalt eller på EF-plan, kommer det først og fremmest de store grupperinger til gode. De grupperinger, som ikke har repræ-

[Ib. Christensen]

sensation, får overhovedet ikke en øre. Derved befæster man bestående systemer, og partierne bliver, om man så må sige, statsbærende, eller man kan sige, at staten bærer partierne, og det gør den i jo større omfang, jo mere partierne er afhængige af offentlige organisationsbidrag. Det er en meget farlig befæstelse af magthaverne og en meget farlig udvikling, der på den lange sigt måske kan opmuntre folk til udenomsparlamentarisk eller ligefrem voldelig virksomhed. Derfor er det en dybt alvorlig ting, vi diskuterer her, og den kan altså ikke affærdiges med spøgefulde bemærkninger, som visse partier er tilbøjelige til at gøre.

Folketingets midler til de politiske partier er også en betænkelig sag. Efter min mening ville det være bedre, hvis folketinget stillede den fornødne ekspertbistand og kontormæssige faciliteter til rådighed, så det ikke var sådan, at det skulle gå omvejen omkring de forskellige partiers kasser eller grupperes kasser, for det er jo rigtigt, som det er sagt af hr. Glistrup, at det er vanskeligt på dette område at sondre mellem, hvad der er det egentlige partiorganisationsarbejde, og hvad der er det parlamentariske arbejde. Det er næsten umuligt, og derfor er det vanskeligt at kontrollere, om disse midler virkelig går til de formål, de er bestemt til, nemlig ekspert- og kontormæssig bistand.

Det er klart, at der er mange måder, man kan malke de offentlige kasser på, hvis viljen er til stede, og det gælder jo også de politiske partier. Ved hjælp af aftenskolelovgivning og højskolelovgivning har man med politisk dirigerede oplysningsforbund som middel hentet sig nogle vældig gode kursusfaciliteter og nogle vældig gode honorarer til foredragsholdere og lokalefaciliteter og gratis telefon og meget andet godt. Den slags ting bør også nævnes som en af måderne, hvorpå man i realiteten for offentlige midler driver partipolitisk virksomhed, selv om det altså ikke er officielt.

Også spørgsmålet om kommuners og amtskommuners bidrag til politisk virksomhed har været nævnt. Nu var det i sin tid mig, der først rejste spørgsmålet om Århus amtskommunes ulovlige støtte til politiske ungdomsorganisationer. Også dér var det jo karakteristisk, at for det første var det imod kommunernes styrelseslov, altså direkte lovstridigt. For det andet var det sådan, at det

kun var de ungdomsorganisationer, hvis partier var repræsenteret i amtsrådet, der fik, i hvert fald fik det meste. Derved havde vi altså i miniformat den model, som anvendes i uhyggeligt format på EF-plan og også i stort format her. Det er en meget farlig ting, og jeg håber, at i hvert fald venstres deltagelse i regeringen kan have den positive effekt i denne sammenhæng, at man blokerer for et regeringsforslag om at tillade kommunerne at engagere sig i partipolitisk støtte. Det gælder selvfølgelig også andre ideologiske retninger, herunder religiøse retninger. Selvfølgelig skal det offentlige være ægte neutralt på alle disse områder.

Jeg skal slutte med at sige, at for så vidt angår de to dagsordener, der er stillet af fremskridtspartiet, og det dagsordensforslag, der er stillet af Danmarks kommunistiske parti, er vi enige i det, der står deri. Vi kan altså for så vidt støtte disse dagsordensforslag, men vi har faktisk et endnu bedre forslag, som vi vil anbefale både de pågældende partier og andre at slutte op om. Dette forslag slår ned på problemets kerne, som er, at man nok ikke opnår ret meget ved en anbefaling fra folketingets side til partierne, men det, der skal til, er et lovgivningsinitiativ eller et politisk initiativ fra regeringens side. Dette forslag lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget opfordrer regeringen til at tage de fornødne initiativer for at få gennemført fuld offentlighed omkring politiske partiers finansiering ved offentlige midler og bidrag fra erhvervmæssige og faglige organisationer, går tinget over til næste punkt på dagsordenen.«

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Steen Folke (VS):

VS kan ikke slutte sig til de partier, som enten latterliggør eller bliver foragede over, at fremskridtspartiet har taget initiativ til en debat om disse problemer. Der er for os at se ingen tvivl om, at der er en hel del ting på dette område, som trænger til at blive hevet

[Steen Folke]

frem i lyset, og vi synes, at det vil være en stor fordel, hvis man i langt højere grad får offentlighed omkring disse ting.

Jeg vil bruge den disposition, som flere andre ordførere har brugt i debatten om de problemer, der er rejst.

Først tilskuddene fra EF-Parlamentet i anledning af det tilstundende direkte valg til EF-Parlamentet. Det er efter vores mening en overordentlig væsentlig sag og en ny situation, vi står i, ved at vi modtager tilskud udefra, oven i købet i ganske stort omfang fra en overnational institution som EF.

Det er klart, at VS er modstander af denne ordning. Vi synes, det er fuldstændig urimeligt, at EF på den måde kan strø penge ud til forskellige partier i forskelligt omfang til at støtte fremføring af disse partiers synspunkter i forbindelse med en valgkamp.

Det er dog ikke nogen hemmelighed, at også VS er blandt de partier, som har modtaget støtte på denne foranledning, og så kunne man altså spørge: ja men hør nu, er det så ikke dobbeltmoral? Jeg vil godt tage tyren ved hornene og sige, at det mener jeg ikke at det er. Det er klart, at VS vil arbejde for at få afskaffet disse tilskud, for at få dem forhindret. Primært ved at forhindre det danske medlemskab af EF overhovedet, sekundært ved at modarbejde både i EF-Parlamentet og herhjemme, at disse tilskud skal opretholdes. Vi synes, det er uanstændigt, at der gives disse tilskud, og det er klart, at vi vil arbejde politisk på at afskaffe dem.

Men hvordan kan det så være, at vi alligevel modtager disse penge? Er det ikke dobbeltmoral? Sådan forstod jeg både finansministeren og hr. Kjeld Olesen, som syntes, at det var udtryk for en frygtelig dobbeltmoral. Jeg vil godt bruge en parallel hentet fra skatelovgivningen. Jeg går ud fra, at f. eks. hr. Kjeld Olesen hører til de fornuftige socialdemokrater, som gerne vil have afskaffet rentefradragsreglen. De muligheder, der er dér, er ganske urimelige, og det går jeg i og for sig ud fra hr. Kjeld Olesen er enig i.

På den anden side skulle det da undre mig, om ikke hr. Kjeld Olesen til trods for denne indstilling alligevel tager det rentefradrag, som han er berettiget til i det hus, som han bor i. Er det så ikke udtryk for en forrygende dobbeltmoral? Det mener jeg i og for sig ikke, og jeg vil ile med at tilføje, at også jeg er modstander af rentefradragsreglen. VS

har fremsat et forslag, som anviser, hvordan den kan afskaffes. Ikke desto mindre tager jeg også det rentefradrag, som jeg er berettiget til i det hus, som jeg bebor. Jeg tror nok, at de fleste ville ryste temmelig meget på hovedet, hvis man sagde, at det ville man ikke. Den form for idealisme bringer nok ikke den politiske kamp så forfærdelig meget videre, og de fleste ville formentlig ryste på hovedet.

Jeg mener, det er en parallel, der kan bruges over for dette med EF-tilskuddene. Det ville nok være temmelig tåbeligt, hvis lige præcis EF-modstanderne, som får alt i alt på EF-plan, vil jeg skyde på, omkring 1 pct. af de tilskud, som EF strør ud, sagde: ja men vi bruger ikke pengene, vi overlader det til tilhængerne alene at lade deres kampagner finansiere af disse tilskud.

Med hensyn til det andet punkt, spørgsmålet om økonomisk bistand til partigrupper herinde i folketinget, må jeg sige, at VS finder det rimeligt, at der er sådanne tilskud. Man kan diskutere deres fordeling og mange andre ting, men grundlæggende mener vi, at det er rimeligt nok. Til gengæld synes vi, at der er nogle problemer i, at der ikke er offentlighed omkring regnskaber. Hr. Kjeld Olesen var på den høje hest og talte om, at man ikke skulle blande sig i, hvad demokratisk valgte partier foretager sig, osv. i den dur. Så enkelt mener jeg ikke at det er. Jeg mener faktisk, at der er grund til at blande sig i det og blande sig betydelig mere end hidtil. Det danske politiske system er ikke så korrump som det amerikanske; til gengæld må man nok erkende, at amerikanerne stiller betydelig større krav til offentlighed omkring nogle af disse ting.

Det er ganske åbenlyst, at virksomheders og andres bidrag til politiske partier er noget, som er af offentlig interesse. Det er ikke bare noget, som kun angår de pågældende partier og de pågældende virksomheder, eller hvem det nu ellers måtte være, der giver bidrag. Vi mener, det er et anliggende af betydelig offentlig interesse, og vi synes, at det i virkeligheden er urimeligt, at man kan hemmeligholde den slags på den måde, man kan i dag. Derfor er det klart, at VS kan støtte de forslag om motiveret dagsorden, som er fremsat både af DKP og af retsforbundet, og som peger i retning af, at man ændrer denne ganske urimelige situation.

[Steen Folke]

Så er der det tredje punkt, der er rejst i debatten, spørgsmålet om organisationers og foreningers bidrag til politiske partier. Det er jo fremskridtspartiets gamle kæphest, som specielt retter sig mod fagbevægelsens tilskud. Der kan jeg gentage, hvad vi har sagt en masse gange før, at vi ikke har nogen særlig sympati for, at toppen i fagbevægelsen bevilger milliontilskud til Aktuelt og til socialdemokratiets valgkamp og sådan noget. Vi vil nok sige i det hele taget, at man kan sætte betydelige spørgsmålstejn ved det demokrati, som alene udøves på et meget, meget højt plan i den store pyramide, som fagbevægelsen er, hvor nogle ledelser i LO og i de store fagforbund med 20.000, 50.000, 100.000 og flere medlemmer hen over hovedet på altså 50.000, 100.000 eller flere medlemmer vedtaget tilskud af den ene og den anden art.

Efter VS' mening bør den slags bevillinger ned på fagforeningsplan, på generalforsamlinger og på anden vis, hvor der er et langt mere direkte, kan man roligt sige, medlemsdemokrati. Det er her, vi mener at den slags beslutninger skal træffes. Til gengæld tilkommer det aldeles ikke folketinget at gribe ind over for disse organisationers muligheder for at bevilge penge til de formål, som de kan blive enige om, eller som der er flertal for inden for organisationerne. Det er klart, det vil vi modsætte os kategorisk. Det er også klart, at fremskridtspartiets kampagne har noget at gøre med, at man i det hele taget arbejder ihærdigt på at få splittet og svækket fagbevægelsen.

Det fjerde punkt er spørgsmålet om amtskommunale tilskud til politiske ungdomsorganisationer. Derom må jeg sige, at det er VS ikke tilhængere af. Vi mener ikke, at det er rimeligt, at et flertal i en amtskommune kan bevilge tilskud, og slet ikke når det udmøntes på den måde, som det blev det i Århus amt i den konkrete sag. Generelt er vi tilhængere af, at der ydes statslige tilskud til politiske ungdomsorganisationer. Vi mener, det er nyttigt og nødvendigt med tilskud, men efter vores mening bør sådanne tilskud ydes efter visse objektive kriterier, så det ikke er afhængigt af et flertal i en given amtskommune eller hvor det nu måtte være, hvem der skal have tilskud og hvor meget, med de favoriseringsmuligheder og andre problemer, der er involveret. Men hvis der kan blive tale om at

yde tilskud efter objektive kriterier, så synes VS, at det er nyttigt nok.

Hermed har jeg i virkeligheden sagt det vigtigste om punkt 5, der drejer sig om tipsmidlerne til bl. a. det idébestemte ungdomsarbejde. Vi mener, at det idébestemte ungdomsarbejde er støtteværdigt, og at der altså også skal bevilges midler af det offentlige til dette arbejde. Vi mener ikke, at det nødvendigvis er nogen særlig god ordning at hænge det op på tipning. Vi kan ikke se nogen grund til, at midlerne lige præcis skal findes ved at belægge et sådant lotteri med en afgift og bruge midlerne heraf. Vi synes, man kunne frigøre det fra denne ordning, men vil altså gerne medvirke til en mere generel ordning med tilskud til det idébestemte ungdomsarbejde.

Det er nok nogenlunde, hvad jeg har at sige om de punkter, der er rejst. Jeg vil godt afslutningsvis gentage, at jeg mener, det er nyttigt, at vi får en debat om disse ting, og jeg synes nok, det er lidt beklemmende, at visse af de store partier tydeligvis har temmelig meget imod, at der ved den ene lejlighed efter den anden rettes projektørlys mod nogle af disse tilskudsordninger. Det er, ligesom om man er meget, meget bange for at få tingene frem i lyset.

Lindinger (EP):

Erhvervspartiet er imod disse rutineprægede debatter, som fra tid til anden optager det høje ting. Vi synes faktisk ikke, at det tjener noget formål, at der, som vi lige har overværet det, står et medlem og læser op, hvad han selv sagde sidste gang i den samme debat. Det kan ikke være meningen, at vi skal have den slags debatter. Det er ikke en kritik, som er vendt imod fremskridtspartiet. Det er simpelt hen en kritik, som er vendt imod de partier, der ligesom har specialiseret sig i at komme med disse, som jeg kalder dem, rutineprægede debatoplæg. Vi skal bruge tiden til noget, som jeg synes er at spille tiden, og det kan jeg altså umuligt være tilhænger af.

Naturligvis vil erhvervspartiet, lad der ikke være nogen tvivl om det i hvert fald, støtte ethvert forslag, der går ud på at yde økonomisk bistand – om ikke til andre så i hvert fald til erhvervspartiet. Vi skal ikke i vort lille parti være særlig nøjeregnende med, hvorfra vi får pengene. Vi så dem gerne fra

[Lindinger]

både LO og DA og redere og alle mulige steder fra, så det skal vi ikke gøre nogen større hemmelighed ud af.

Det kunne der være så meget mere grund til, som jeg ikke tror, at en tidligere taler har ret i, at hr. Glistrup er den hyppigste ordfører, for han har dog 25 andre at dele ordførerskaberne med, og det må være de mindste partier, der har de fleste ordførerskaber. Jeg har i hvert fald alt fra barsellovgivning og til det, vi har nu her, men det vil jeg næsten betegne som et par yderpunkter. Barsellovgivning er uendelig vigtig, men dette synes jeg ikke er særlig vigtigt. Det næste parti må da være VS, som har 5 at dele det imellem. Der er ingen af de to partier, der kan møde op med en kvindelig ordfører, når det skal være.

Når disse ting er sagt, så synes jeg altså, det er overflødigt med disse debatter, og ethvervsparthet vil være medforslagsstiller til en dagsorden, der dukker op om lidt, og som simpelt hen vil tage finansministerens redegørelse til efterretning.

Jørgen Junior (FP):

Når vi hører hr. Lindinger, så forstår vi jo, hvorfor masserne fylkes om erhvervsparthet med denne nytænkning og dette mod, som man fremkommer med, hvor man virkelig viser, at der er begrundelse for én selv.

Jeg vil blot have lov til at sige et par ord om EF-pengene. Der synes jeg nok, at hr. Steen Folke var meget mild, når han ligesom antydede, at der måske var noget, man ikke rigtig ville have åbenhed om. Jeg føler egentlig, at de udtalelser, der er kommet fra konservative, venstre, CD og socialdemokratiet, oser af dårlig samvittighed. Og når SF taler om gas, ja, så må det være, fordi de ser deres eget spejlbillede.

Finansministeren fortalte os, at der skal bruges 115 mill. kr.; inden den 1. maj i år skal disse penge være anvendt. Så er det jo et meget naturligt og relevant spørgsmål at stille, hvor meget de danske partier får. Hvordan fordeles beløbene, og hvordan bruges de?

Statsministeren udtalte jo i minidebatten den 28. februar i sit svar til hr. Niels Helveg Petersen, at han var positiv. Derfor forstår jeg som andre talere heller ikke, hvorfor der

ikke er taget et initiativ fra statsministerens partis side, men at man nu snakker udenom.

Jeg er meget, meget enig med statsministeren i, at der skal være åbenhed, og derfor synes jeg, at statsministeren skal have støtte. Derfor synes jeg også, at der i denne inflation af dagsordener er behov for en dagsorden, der udelukkende berører EF-problematikken, inden valgkampen er slut, inden valget til det første direkte valgte Parlament har fundet sin afslutning. Derfor må jeg sige, at for det første har jeg glemt min dagsorden, den ligger nede på bordet, så jeg bliver nødt til at låne den af formanden. Jeg vil godt fremsætte et dagsordensforslag, som jeg føler er nødvendigt, og som jeg også føler må kunne få opbakning, og hvor det i hvert tilfælde var rimeligt, at det kom til afstemning. Det lyder sådan:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget henstiller til partierne inden 15. maj 1979 at offentliggøre regnskab over alle midler, der modtages fra EF til oplysningskampagne forud for det direkte valg til EF-Parlamentet.

Tinget går herefter over til næste punkt på dagsordenen.«

Når jeg tænker på de dagsordensforslag, der er fremkommet fra hr. Freddy Madsen og fra hr. Ib Christensen, så synes jeg faktisk, at de er virkelig gode. Jeg synes egentlig, at hr. Freddy Madsens dagsorden er den allerbedste. Derfor beklager jeg måske nok, at vores dagsorden kun er en henstillingserklæring, men der er så kort tid, og det er i hvert tilfælde noget, som man ikke kan afvise med henvisning til tekniske forhold: ja men det er ikke rimeligt at fremsætte lovforslag om den slags osv. Men jeg går ud fra, at folketingets partier ville være villige til at følge en henstilling fra folketingets flertal.

Derfor vil det også være en uanstændighed, hvis det ikke kommer til afstemning, for det er nemlig nødvendigt, at vi får taget stilling hertil, og hvorfor er det det? Det er det, fordi en tale som den, der blev holdt af hr. Bolvig og egentlig også af hr. Ib Christensen, indeholder alt det rigtige. Man tager demokratiet højtideligt, og det er altså det stik modsatte af det, finansministeren gør. Det, vi gør her, det er, at vi forsøger at opbygge respekten for demokratiet. Vi vil ikke være

[Jørgen Junior]

med til at nedbryde respekten for demokratiet og dermed udhule det til at være et skindemokrati. Det er jo det, som socialdemokratiet og de andre partier opnår, hvis de ikke vil tage stilling overhovedet, hvis de bare afviser alt med nogle efter min mening helt absurde tage-til-efterretning-dagsordener, som vi jo nok får én af om et øjeblik.

Vi må prøve at gøre os klart, at benyttes skatteydermidler til refusion af rejseomkostninger, til diæter, til sekretærbistand, til oplysningskampagner, til møder, til kurser, så er det nødvendigt, at man ikke – med tyk streg under: ikke – forlader sig på den menneskelige karakterstyrke. Det er ganske enkelt nødvendigt med kontrol. Vi har set, hvad der skete i SF, og derfor forstår vi måske, hvorfor man dér taler om gas. I de kommende måneder vil vi højst troligt se en debat om alle former for EF-penges benyttelse, og for at denne skal ske på et reelt grundlag, så er det faktisk fornuftigt, at der i det mindste er fuldstændig åbenhed om EF-pengene her op til det direkte valg. Hr. Jens Møllers betragtninger desangående var fuldkommen rigtige, og jeg er sikker på, at fremskridtspartiets regnskab, som vistnok allerede foreligger for en bestemt periode, vil blive fremlagt, således at alle kan se, hvorledes vi har brugt vore midler.

Og så vil jeg da godt bare få fastslået, hvorfor jeg overhovedet blander mig i denne debat, hvorfor jeg går op her uden for ordførernes række. Det er for ligesom at få sagt, at jeg føler, at åbenhed og ærlighed er noget, der ofte koster øretæver, og derfor har man også set et tidligere medlem af dette ting miste sin folketingskandidatur osv. Jeg føler også, at denne dobbeltmoral og dette hykleri efter min opfattelse, som de store partiers indstilling her i dag er udtryk for, måske nok giver disse kors og bånd og stjerner på. Måske ikke for de allermindste af støttepartierne; det kan godt være, at erhvervspartiet bliver en lille smule dårligt fordelt med båndene og stjernerne, men det nytter ikke noget, hvis demokratiet skal overleve. Hvis demokratiet skal overleve, så er det en nødvendighed med åbenhed, så er det nødvendigt med ærlighed, og så er det nødvendigt med noget, der somme tider gør ondt. Man kan ikke skjule sig, således som sikkert alt for mange gør, bag ved en maske af forløren snak om

»demokrati«, for så undergraver man demokratiet.

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette forslag indgår nu i debatten.

Glistrup (FP):

Hr. Jens Møller fremhævede jo så ganske korrekt, at politisk partiarbejde koster penge. Pengene skal selvfølgelig komme et eller andet sted fra. Det er åbenbart.

Det, som drøftelsen mellem folketingets partier i dag går på, er: hvilke kilder er de rimelige kilder, og hvilke kilder bør man diskvalificere for urent trav? Dér er det jo sådan, at vi ganske givet alle sammen kan blive enige om, at de bidrag, som ydes frivilligt af den enkelte, af den enkeltes egne midler, det er det sted, hvorfra midlerne kan komme med rette, og hvor midlerne kan komme med rimelighed. Den omstændighed, at man nu fylder op med, at der gives en bunke tilskud over offentlige budgetter og over andre halvoffentlige ting, er noget, som faktisk er med til at diskvalificere og gøre partiarbejdet urimelig svært, fordi folk får indtrykket af masser af steder: nå ja, men partierne kører jo udmærket på samme måde som bistandskontoret og på samme måde som hospitalerne og alverdens andre ting, fuldstændig bare over de almindelige, offentlige budgetter. Det er ikke noget, vi behøver at engagere os i, vi har rigeligt at bruge tiden til i øvrigt.

Det er også en af de meget gode grunde til, at det er særdeles velbegrunderet at sige, at vi må se at nå frem til en ordening, hvor den almindelige holdning bliver, at partiarbejde er noget, som man yder sit tilskud til af sin egen portemonnæ, ud fra hvad man selv finder det er rigtigt at støtte, og man skal ikke tvinges til at yde bidrag til noget, der strider mod ens overbevisning.

Dér har hr. Ole Henriksen jo da selvfølgelig så fuldstændig ret i, at hvis LO gav tilskud til fremskridtspartiet, så var der mange LO-medlemmer, som ville føle, at det var at give tilskud til noget, som stred imod deres overbevisning. Men det er jo den situation, vi har i øjeblikket. Når vi overhovedet tillader LO at give bidrag til noget som helst politisk parti, så er der i hundredtusindvis af

[Glistrup]

LO-medlemmer, som føler, at bidragene gives til noget, som strider imod deres overbevisning.

For at neutralisere det, så længe vi er på det nuværende ufuldkomne lovgivningsniveau, så ville vi faktisk nå frem til et noget mindre urimeligt resultat end det nuværende, hvis man delte det op på den måde, at de bidrag, som fagbevægelsen ville give til politiske partiformål, blev delt ud, sådan at når socialdemokratiet har 54 pct. – det er det vist efter opinionsundersøgelserne – af LO-medlemmerne bag sig, så blev 54 pct. af midlerne givet til socialdemokratiet og de 17–18 pct. til os, fordi det er vores del af det, og tilsvarende nedefter 7 pct. til kommunisterne, eller hvor meget de nu har. På den måde – altså når man endelig vil give tilskud – sørgede man i hvert tilfælde for, at tilskuddet blev givet i forhold til, som man fordeler sig inden for medlemskredsen.

Det er jo rigtigt, at dette intet har med frivillighed at gøre, med, at organisationerne ved deres kompetente forsamlinger kan gøre, hvad i alverden de selv vil. Det er jo slet ikke det, der på nogen som helst måde er tale om. Det er jo noget, man er nødt til at være medlem af, hvis man skal klare sit erhverv på en nogenlunde rimelig måde. Det er jo ikke en propforening; der er en stor forskel mellem LO og en sådan.

Vedrørende problemerne om EF-tilskuddene var det således, at hr. Jens Møller spurgte, hvor meget fremskridtspartiet har fået. Jeg skal derfor gerne gentage, at vi har fået et beløb på 1 mill. kr. Vi har ikke fået det hele hjem endnu, så det afhænger lidt af valutakurserne. Det er således, at hvad fremskridtspartiet har fået, og hvad vi til enhver tid har brugt af penge til det, ligger åbent tilgængeligt for hvem som helst, der kan følge med i det. Og hvis man ønsker at have en revisor med, når man kigger på vore regnskaber, så er man hjertelig velkommen til det, og så kan man for egen regning opstille det i de revisorregnskaber, som man ønsker. Og så kan man i øvrigt læse det, når vi en gang om året i september måned offentliggør vort regnskab for det forløbne år. Det må være den fremgangsmåde, som må være den korrekte, når vi skal finde frem til, hvordan partier bør opføre sig.

Dette er jo ikke et spørgsmål mellem folketing og regering. Når det rettes som en

forespørgsel til finansministeren, så er det af samme årsag som VS-forespørgslen om ideologier forleden dag: det er nu engang det, som man teknisk foreskriver i forretningsordenen, det er den måde, partierne kommer i indbyrdes debat på.

Det siger sig selv, som det vist også tidligere er nævnt, at fremskridtspartiet selvfølgelig kan stemme for hr. Freddy Madsens dagsordensforslag og hr. Ib Christensens dagsordensforslag. De trækker begge to i den samme retning, som fremskridtspartiet gerne vil have udviklingen til at gå i. Man kan selvfølgelig tvistes om, hvad der giver størst chance for at få flest mulige stemmer for at nå nogle effektive resultater, men bare vi dog kan trække på samme hammel, vi, der ønsker, at man skal komme væk fra den nuværende ret umoralske stillingtagen.

Så var der lige til allersidst partiet venstres ordfører, som sagde, at vi bare kunne læse, hvad de tidligere havde sagt. Kunne hr. Jens Peter Jensen ikke fortælle os: skal vi læse, hvad venstre sagde i 1967, i 1975 eller i 1978? Man har sagt tre forskellige ting ved de tre forskellige lejligheder. Hvad er venstres mening?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Jensen (V):

Må jeg sige til hr. Ib Christensen, at jeg ikke har forsøgt på at gøre grin med denne debat. Jeg føler bare, at det næsten er at gøre grin med folketinget, at vi med så jævne mellemrum skal have en debat med de samme synspunkter. Derfor vil jeg sige til hr. Ib Christensen og til andre: mit korte indlæg var ikke udtryk for dårlig samvittighed eller et afstumpet åndsliv, men et resultat af god hukommelse.

Kjeld Olesen (S):

I tilslutning til hr. Jens Peter Jensens bemærkninger vil jeg sige: hvad har denne debat egentlig bragt af klarhed – eller rettere: der er jo ikke kommet nye momenter ind i de spørgsmål, som så mange gange har været diskuteret i folketinget. Jeg erindrer ikke fra tidligere debatter, hvor mange dagsordensforslag det drejede sig om, men det nye kan være, at vi altså er oppe på ikke mindre end 5 forskellige forslag om motiveret dagsorden.

[Kjeld Olesen]

Ud fra de indlæg, der har været fra ordførerne, synes vi, venstre, konservative folkeparti, centrum-demokraterne og erhvervspartiet, at denne debat bør have en afslutning, ved at jeg på disse partiers vegne fremsætter følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet folketinget tager finansministerens redegørelse til efterretning, går tinget over til næste sag på dagsordenen.«

Første næstformand (Erlendsson):

Der er nu stillet følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår ligeledes i forhandlingen.

Voigt (FP):

Så fik vi den sædvanlige regeringsdagsorden. Det får mig til at erindre, at hr. Kjeld Olesen i sit første indlæg talte om dobbeltmoral. Jeg synes nok, vi kan sige, at det er dobbeltmoral, så det klodser, når man ikke vil tage stilling til helt konkrete ting, der bliver fremlagt af andre partier.

Hr. Jens Peter Jensen sagde for lidt siden, at når han gik herop og talte, så var det ikke, fordi han havde en afstumpet hukommelse. Vel, vel, men jeg vil da tillade mig at sige, at den hr. Jens Peter Jensen, der kom heroppefra med sit første indlæg, det var en træt og udbrændt, en udslidt politiker, som kun kunne gøre det, som han har gjort her de sidste par gange, nemlig at henvise til folketingets forhandlinger. Det er jo rigtigt, som hr. Glistrup sagde det: hvad skal man læse? Er det de forhandlinger, dengang venstre var et liberalt parti, eller er det nu, hvor det er et socialistisk parti og dækker sig under socialdemokratiets beskyttende vinger? Jeg tror nok, der er mange gamle venstrevikinger, som, når de blader i Folketingstidende, vil sige: ha, ha, det var den, jeg lo mest ad.

Hr. Melchior harcelerede meget over, at hr. Glistrup så ofte er ordfører for fremskridtspartiet. Vi synes selvfølgelig, det er dejligt, at hr. Glistrup har kræfter og magter at være ordfører for fremskridtspartiet. Vi er jo nogle debutanter i det politiske arbejde endnu, og derfor er vi selvfølgelig glade for, at hr. Glistrup vil påtage sig så mange opga-

ver. Det ville sikkert være ønskværdigt for centrum-demokraterne, hvis deres partileder, som er en erfaren rotte i det politiske arbejde, ville deltage noget mere aktivt i det arbejde, der foregår herinde, og også påtage sig nogle flere ordførerskaber. Så tror jeg ikke det ville være helt så kedeligt at læse i folketingets forhandlinger, hvad centrum-demokraterne har sagt.

Hr. Ole Henriksen sagde, at han syntes, at fremskridtspartiet skulle gå foran ved at frasisige disse penge. Det mener jeg at jeg redegjorde for i min ordførertale. Jeg sagde, at vi er nødt til at have de midler, så vi kan kæmpe på nogenlunde lige fod. Det er ikke rigtigt at påstå, at vi ikke går først, for det gør vi jo netop ved, at vi ustandselig tager lovgivningsinitiativer, der gør, at vi får et sådant forkvaklet system afskaffet.

Må jeg sige til hr. Jens Møller, at vi naturligvis er meget enige i, at det er forkert at tvinge folke ind i en fagforening, men det er jo, som hr. Jens Møller rigtigt påpegede, nødvendigt, for at man kan få lov at arbejde i dagens Danmark. Vi er helt enige med kristeligt folkeparti i dette synspunkt. Vi beder hr. Jens Møller og andre, der er enige med os, om at hjælpe os ved i deres medlemsblade, i læserbreve, i artikler, og når der bliver lejlighed til at komme til orde i radio og i TV, at opfordre folk til at melde sig ud af fagforeningerne, så længe et flertal i den grad vil gennemtrumfe, at de skal hugge de penge, som de indbetaler til fagforeningerne, for at støtte bl. a. socialdemokratiet og, som hr. Steen Folke rigtigt påpegede, dagbladet Aktuelt, som der for øvrigt ikke er ret mange arbejdere der gider læse.

Så skal jeg sige til hr. Ib Christensen, at det var mig ubekendt, at retsforbundet har fremlagt deres regnskab til offentlig beskuelse. Det beklager jeg naturligvis, og jeg skal da byde retsforbundet velkommen blandt de regnskabsmæssigt ærlige partier.

Må jeg så ikke blot afslutningsvis sige, at de dagsordensforslag, der er fremsat af de øvrige partier, kan vi naturligvis stemme for minus regeringens afværgedagsordensforslag, som jeg stadig vil hævde er noget slemt fiksfakseri. At man fra regeringspartiernes side ikke vil tage stilling til de forslag, der kommer fra andre partier, men at man dækker sig ind under et flertal, det kalder jeg dobbeltmoral, hr. Kjeld Olesen.

Ole Henriksen (SF):

Jeg skal sige om det af hr. Kjeld Olesen fremsatte dagsordensforslag – der er jo lidt rigeligt at tage stilling til – at vi vil stemme imod det. Vi gør det ud fra, at SF ikke har noget imod, at regnskaberne bliver åbne for de enkelte partier, således at offentligheden kan se, hvorfra pengene kommer til de enkelte partier, om det er fra LO eller fra Arbejdsgiverforeningen eller fra landboforeningerne, eller hvad det måtte være.

Vi ville allerhelst have stemt for DKPs dagsorden, som den ligger her, den er den mest præcise af dem. Når vi ville det, så er det klart, at vi også må tage afstand fra afværgedagsordenen, og jeg ved, at praksis gør, at DKPs dagsordensforslag ikke kommer til afstemning. Ud fra disse betragtninger vil vi altså stemme imod det af hr. Kjeld Olesen fremsatte dagsordensforslag.

Freddy Madsen (DKP):

Nu er der måske nogle, der har ladet sig forlede til at tro, at dette var et oprigtigt ønske fra fremskridtspartiets side om, at vi på demokratisk plan skulle have orden i disse ting. Det er også derudfra, vi har fremsat vores dagsordensforslag, og dér har fremskridtspartiet jo med hr. Jørgen Junior erkendt, at det sådan set var det mest fornuftige dagsordensforslag i så henseende.

Men nu slap det jo ved hr. Voigts sidste bemærkninger her ud, hvad sagen virkelig drejer sig om. De indeholdt en opfordring til, at hvis dette ikke vedtages, så skal man opfordre folk til at melde sig ud af fagforeningerne. Her har vi faktisk grundlaget for det, fremskridtspartiet ønsker, og hvor de fleste af os har vidst, at det, sagen drejede sig om, var mistænkeliggørelse af først og fremmest fagbevægelsen; det var det, der skulle fremmes i denne sag.

Jeg vil godt stille et spørgsmål til hr. Voigt, for dette er jo en detalje i fagbevægelsens virksomhed. Hr. Voigt har nogle gange gjort sig til af, at han skam også er arbejder. Jeg ved ikke, om han er det stadig væk, men han har også engang været medlem af en fagforening, og jeg vil gerne rent ud spørge hr. Voigt, om han ikke har oplevet, at han eller andre har haft gavn af at være medlem af en fagforening, der måske i vanskelige sager har kunnet skaffe sine medlemmer de-

res rettigheder. Det er i virkeligheden det, sagen drejer sig om, og ikke spørgsmålet om en detalje, hvorvidt man – det er vi mange der ikke kan være enige i – bruger pengene på den måde, som fagbevægelsen gør; men som jeg understregede, er det en demokratisk afgørelse i fagbevægelsen. Jeg synes, det andet er vigtigere at få frem.

Bolvig (RV):

Jeg beklager de mange dagsordener, for jeg synes sådan set, at sagen er for alvorlig til, at det er nødvendigt, at der kommer et helt læs dagsordener, hvoraf de fleste jo er meget lig hinanden. Men jeg forstår endnu mindre hr. Kjeld Olesens såkaldte afværgedagsorden, for jeg mente egentlig, at vi her havde fundet et område – og det er jo ikke let – hvor de to regeringspartier er enige. Vi kender jo alle sammen partiet venstres stilling til de spørgsmål, vi her har drøftet, men når jeg tænker på f. eks. hr. Freddy Madsens dagsorden, så kunne jeg ikke forestille mig andet, end at socialdemokratiet, det andet regeringsparti, kunne medvirke. Dér vil jeg gerne henvise til, hvad arbejdsministeren sagde i debatten den 4. november 1977, Folketingstidende 1977-78, sp. 1415:

»... jeg er enig i grundsynspunktet, at de politiske partier bør offentliggøre deres regnskaber.«

Senere: »Jeg er helt enig i grundsynspunktet.«

Og endnu senere: »Jeg mener, at det må være et almindeligt krav til ansvarlige partier, at de efterkommer denne opfordring.«

På den baggrund kan jeg ikke forstå, at de mildt udformede dagsordensforslag fra hr. Ib Christensen og hr. Freddy Madsen ikke kunne accepteres af de to regeringspartier, for vi havde egentlig troet, at vi her havde fundet et område, hvor de dog var enige.

Jørgen Junior (FR):

Jeg synes, det for en ordens skyld skal gøres klart, hvad det er, den socialdemokratiske gruppe nu egentlig tager til efterretning, hvad man ikke vil have til afstemning. Man vil ikke have et forslag til afstemning, hvor folketinget simpelt hen beder om at få offentliggjort regnskaberne for den danske del af de 115 mill. kr., som modtages fra EF til oplysningskampagne forud for det direkte valg til

[Jørgen Junior]

EF-Parlamentet. Hvorfor i alverden må den danske befolkning ikke få at vide, hvor meget de danske partier får, hvordan beløbene fordeles, og hvordan de bruges? Hvorfor vil man ikke aflægge et regnskab inden den 15. maj, således at vælgerne er klar over det, når de skal gå til valgurnerne den 7. juni?

Det synes jeg nok må mane til eftertanke, og jeg synes egentlig, at det er de partier, der i dag har vist, hvor osen kommer fra, som man må spørge, som aviserne i de kommende måneder må spørge: har I egentlig god samvittighed, hvad angår de hidtidige, de nuværende og planer for de fremtidige bevilninger, disse mange penge? Det er naturligvis det konservative folkeparti, venstre, socialdemokratiet, CD og så denne fodnote, erhvervspartiet, der skal spørges: hvad er det, I er bange for skal komme frem? Det må være et naturligt krav fra vælgerne. Hvorfor – hvorfor ikke? Hvorfor i alverden vil man ikke åbent lægge frem, hvor mange penge man får, hvordan man bruger dem, og hvordan man har brugt dem hidtil? Hvad er det, man vil skjule?

Det synes jeg er rimelige spørgsmål at stille i den kommende måneds tid for de mange journalister, der interesserer sig for den sag.

(Kort bemærkning).

Voigt (FP):

Må jeg ikke sige til hr. Freddy Madsen, at fremskridtspartiet ønsker en stærk fagbevægelse. Jeg er helt enig med hr. Freddy Madsen i, at fagbevægelsen, fagforeningerne som sådanne, har gjort vældig meget for den danske arbejder og har hjulpet vældig mange mennesker, som har været underbetalt, hvor arbejdsgiverne ikke har fulgt tariffene osv. Det anerkender jeg fuldt ud.

Når jeg kom med denne opfordring, så er det, fordi man – som jeg sagde før – for at få lov at arbejde i dagens Danmark skal være medlem af en fagforening. Men igennem sit fagforeningskontingent skal man bidrage til, betale til en anden politisk observans. F. eks. skal fremskridtsarbejdere – og vi er heldigvis mange, ti gange flere end dem, der stemmer på hr. Freddy Madsens parti, vil jeg tro – være med til at finansiere den smædekampagne, som regeringspartiet fører mod fremskridtspartiet. De skal være med til at finansiere Aktuelt, fagforeningspaladser, Thomas

Nielsens store skrivebord og hans store cigarrer.

Det finder vi umoralsk, og det er på den baggrund, jeg siger til folk: meld jer ud af de fagforeninger, hvor I ikke kan slippe for at yde denne støtte, og nøjes med at stå i arbejdsløshedskassen! Det er nemlig fuldt ud lovligt efter de gældende regler, det har arbejdsministeren bekræftet over for arbejdsmarkedsudvalget og i et tidligere svar til mig.

Derfor siger jeg til de 160.000 fremskridtsarbejdere, til de arbejdere, der har stemt på kristeligt folkeparti og retsforbundet: meld jer da ud af de fagforeninger, hvor I ved tvang skal være med til at støtte de partier, som bruger pengene i kampen mod andre mennesker, der har en anden politisk observans! Det er det, jeg mener, hr. Freddy Madsen!

Freddy Madsen (DKP):

Ja, nu har vi vist hele dobbeltmoralen i fremskridtspartiets og hr. Voigts indstilling til fagbevægelsen! Hr. Voigt må altså medgive, at i tusindvis af tilfælde i det daglige sørger fagbevægelsen for, at arbejderne her i landet kan få deres rettigheder. På trods af denne erkendelse står hr. Voigt op her og siger: ja men nu må det være sådan, at man ikke er tvangsindlagt i fagbevægelsen. Dernæst siger han: ja men det er ikke nødvendigt, at folk er medlem af en fagforening. På trods af, at hr. Voigt anerkender, at for arbejdende mennesker gør fagbevægelsen et stort og et gavnligt arbejde, så står han her fra denne talerstol og siger, at nu bør man melde sig ud af den fagbevægelse. Man kan godt tale om, at man er et arbejderparti og alt det dér, men så er det ikke længere et spørgsmål om at gavne arbejderne, så er det bare et spørgsmål om, at man vil forsøge demagogisk at hente sig stemmer hos denne fagbevægelse.

Det er muligt, at fremskridtspartiet på nuværende tidspunkt henter sig flere stemmer i arbejderbevægelsen, end vi gør, men vi står trods alt for, at de problemer, der skal løses, de må også løses i kraft af en stærk fagbevægelse. Vi er også uenige i hr. Thomas Nielsens politik, vi er uenige i meget af det, der foregår i fagbevægelsen. Men vi tager de demokratiske diskussioner på dette område inden for fagbevægelsens rammer og er dermed med til at gavne arbejderbevægelsen,

[Freddy Madsen]

hvor hr. Voigt nu opfordrer til, at man skal melde sig ud af disse fagforeninger.

Jeg synes, der hermed er skabt betydelig klaring, og det takker jeg for, om, hvem der varetager arbejdernes interesser, og hvem der ikke gør det i dette land.

(Kort bemærkning).

Voigt (FP):

Jeg ved ikke, hvor meget hr. Freddy Madsen følger med i den daglige debat, men hr. Freddy Madsen vil sikkert medgive mig, at i 1975 stod én, der stemte på fremskridtspartiet, frem og sagde: jeg vil ikke være med til at bidrage til socialdemokratiet. Konsekvensen var, at hun meldte sig ud af fagbevægelsen og nøjedes med at stå i arbejdsløsheds-kassen. Hun bliver i den grad i dag, 4 år efter, stadig væk forfulgt af de socialdemokratiske herremænd, der sidder rundt omkring på de offentlige institutioner. Hun er sygehjælper. Hun kan overhovedet ikke komme ind nogen steder, fordi hun ikke vil bidrage til det parti, der klandrer det parti, som hun selv tilhører.

Jeg kan ikke se, at det er en form for hykleri eller dobbeltmoral, at man opfordrer mennesker, som er i samme situation som Ragnhild Jensen, til at melde sig ud af fagbevægelsen. Dermed underkender jeg ikke fagbevægelsen. Vi ønsker en stærk fagbevægelse, vi ønsker bare, at det skal være på rimelige vilkår. Jeg synes, at hr. Freddy Madsen skulle lade være med at blive ved med at traske på sine forfædres nedslidte stier – vi skriver trods alt 1979.

(Kort bemærkning).

Freddy Madsen (DKP):

Jeg trasker ikke, men går gerne i forfædrenes spor, for de, der skabte dansk fagbevægelse, de, der skabte dansk arbejderbevægelse, de skabte et fundament for de muligheder, der findes for at lave en anden politik i Danmark.

Jeg vil godt sige om den konkrete sag, at den er interessant. Fru Ragnhild Jensen betrødte, så vidt jeg kan se, det samme spor som hr. Voigt, at man skal bryde solidariteten i arbejderbevægelsen, solidariteten i arbejderklassen, og det er vi absolut modstandere af.

Og så kan hr. Voigt godt stå her og sige, at det er nogle socialdemokratiske herremænd i fagbevægelsen, der er modstandere af en sådan politik. Jeg kan forsikre hr. Voigt om, at på hver en arbejdsplads i dette land, hvor man har bare et minimum af forståelse af solidaritet og organisationernes betydning, dér siger man, at de fremskridt, som arbejderbevægelsen og fagbevægelsen har skabt, dem skabte vi i fællesskab, dem skabte vi i solidaritet, og arbejderne ude på arbejdspladserne siger: vi bryder os faktisk ikke om at arbejde sammen med folk, der bryder den solidaritet. Det er de menneskers demokratiske ret, det er på det grundlag, sagerne bliver afgjort, og det synes jeg er helt rimeligt.

Ib Christensen (DR):

Det var næsten ikke til at bære, at hr. Voigt indlemmede retsforbundet blandt de regnskabsmæssigt anstændige partier. I betragtning af, at vi nu har eksisteret i 60 år og i det meste af en menneskealder har haft offentligt tilgængelige partiregnskaber, altså fra før den tid, da hr. Voigt kunne tygge smør, så synes jeg nok, at det var en lidt for forhatet vurdering. Dertil kommer, at vi i modsætning til hr. Voigts parti faktisk har stillet lovforslag om offentlighed omkring partiregnskaberne. Denne velkomst var altså, skal vi sige lidt forsinket.

Når socialdemokratiet, venstre og konservative sammen med det nye regerings- og statsbærende parti, erhvervspartiet, har saboteret denne debat, så er den logiske konsekvens selvfølgelig en afværgedagsorden. Og denne afværgedagsorden siger jo altså, at man tager finansministerens redegørelse til efterretning.

I denne redegørelse fra finansministeren var der en påstand om, at det var i strid med internationale aftaler, hvis Danmark foretog et indgreb af den art, der er tale om, altså begrænsede mulighederne for faglige organisationer og erhvervsorganisationers tvangsudskrivning af kontingent til brug for politiske partier. Da venstre stemmer for og er medforslagsstiller til denne afværgedagsorden, er det altså en anerkendelse af, at sådan forholder det sig.

Når venstre stemmer for denne dagsorden, har man definitivt givet afkald på det, der tidligere var partiets mærkesag, og det, det

[Ib Christensen]

som det første parti fremsatte lovforslag om her i folketinget, nemlig at gribe ind over for dette magtmisbrug. Det er en interessant konstatering, men i øvrigt er det måske ikke så ny en konstatering, for det er, ligesom om venstres forhold til denne tidligere mærkesag er kølnet i takt med dets intime forhold til Dansk Arbejdsgiverforening. Derfor kan det være, at det ikke bare er regeringssamarbejdet, der gør, at man optræder på denne måde, men at der måske også er dybereliggende grunde hertil.

Der er et andet forhold, hvor socialdemokratiet måske nok har givet en koncession til venstre. Dengang vores lovforslag om offentlighed omkring partiregnskaberne var til første behandling, da erindrings jeg, at den daværende indenrigsminister ikke var helt afvisende. Han var afvisende over for vores forslag, men ikke helt afvisende over for den tanke, at partiernes regnskaber skulle offentliggøres, og at man måske på anden måde kunne nå dette mål – jeg forstod det altså således, at det var på anden lovgivningsmæssig måde. Uden at han tog stilling, var han altså ikke helt afvisende.

Men finansministerens tale her indebærer jo i realiteten en afvisning af noget som helst initiativ fra folketingets side i retning af at gennemtvinge offentlighed omkring partiregnskaber. Da socialdemokratiet offentliggør sine partiregnskaber, herunder det, der er interessant, nemlig de tilskud, partiet får fra faglige organisationer, mens venstre ikke offentliggør sine regnskaber, herunder det, som partiet får fra Dansk Arbejdsgiverforening, så er der måske her, skal vi sige en koncession fra det store parti til det lille parti i regeringen.

Vi har haft denne debat før, og andre har railleret over, at den er blevet ført, men det er en debat, der vil komme igen, fordi det drejer sig om nogle meget alvorlige samfundsproblemer. Det drejer sig om en forvridning af den politiske debat, det drejer sig om grove misbrug både af offentlige midler og af organisationsmagt, og derfor vil den altså vende tilbage uanset udfaldet af denne afstemning om afværgedagsordenen.

Glistrup (FP):

Hr. Kjeld Olesens mørklægningsdagsorden gør den ene lille gavnlige ting, at den bevir-

ker, at jeg får foræret 5 minutter til at kunne besvare nogle af de skrøner, som hr. Kjeld Olesen fremkom med i sit første indlæg, og som jeg ikke kunne nå at give svaret på, da jeg var oppe sidste gang.

En af de ting, som hr. Kjeld Olesen gjorde i sit første indlæg, var, at han satte et spørgsmålstegn ved hr. Nyborgs indsats i EF-Parlamentet. Det er ikke nogen hemmelighed, at fremskridtspartiet fra første færd, fra december 1973, har haft den holdning, at det at gøre en indsats i EF-Parlamentet er noget, der kræver et menneskes fulde arbejdskraft. Det er ikke muligt på saglig vis både at passe et folketingsarbejde i København og et EF-Parlamentsarbejde i Luxembourg eller Strasbourg, og overensstemmende hermed har fremskridtspartiet handlet hele vejen igennem denne 5 års periode.

Når hr. Kjeld Olesen begynder at klandre hr. Nyborg, fordi han for at spare danske skatteyderkroner sørger for at melde sig tilbage på det tidspunkt, hvor arbejdet i folketinget ikke kommer til at lægge beslag på ham, således at han kan klare arbejdet i EF-Parlamentet, som er hans hovedarbejde, så er der bestemt ikke noget som helst holdepunkt derfor.

Det har da også vist sig, ligegyldigt hvordan man gør det op, at hr. Nyborgs indsats i EF-Parlamentet har været særdeles værdifuld for Danmark. Ikke bare kan vi kvantitativt se, at hr. Nyborg har sørget for at blive ordfører for betænkningers, sagers behandling dernede i flere tilfælde end samtlige andre danske EF-parlamentarikere tilsammen. Men det er jo også i meget væsentlige spørgsmål, hr. Nyborg har kunnet gøre sin indsats, til gavn for danske vognmænd, til gavn for danske fiskere, til gavn for afvikling af handelsrestriktioner og på snesevis af andre områder, hvor disse menneskes fra de andre partier, der skal passe deres folketingsarbejde herhjemme, bare tager ned og vender. De er ikke med i det daglige arbejde dernede og slet ikke, når det kommer til afstemninger eller afgørelser i Strasbourg eller i Luxembourg. Derfor var hr. Kjeld Olesens beskyldninger på dette punkt meget, meget dårligt anbragt.

Lige så usandfærdig var hr. Kjeld Olesens beskyldning om, at fremskridtspartiet skulle have stillet sine ændringsforslag til finanslovsforslag 1979 for sent. Det gjorde vi ikke. Vi stillede dem 10 dage før den sidste frist for

[Glistrup]

at stille ændringsforslag. De var der i god tid til, at materialet kunne blive trykt. Det ville have været rasende usagligt og uforsvarligt af os, hvis vi var kommet rendende med forslagene den 8. november, eller hvornår det var hr. Albertsen absolut mente at vi skulle have vore ændringsforslag afleveret. Der var så meget stof og så meget materiale ned igennem november at gennemarbejde, at de fik den sagligt bedste behandling, i stedet for at de bare skulle ligge til den almindelige skarphenrettelse hos finansministeren på hans usaglige grundlag og hos de andre partigrupper, der ikke gider læse fremskridtsforslagene, hvis ikke vi havde brugt tiden, som vi brugte den.

Derfor var hr. Kjeld Olesens beskyldning mod os også på dette punkt aldeles uholdbar. Og står det til mig, så vil vi gøre præcis det samme ved finanslovsforslag 1980, 1981, 1982 og 1983. Vi skal ikke ligge under for, vi skal ikke lade os tyrannisere af, at man fra hr. Kjeld Olesens partis side gerne vil svække den saglige styrke i vore forslag ved at presse dem frem tidligere.

Men det, som altså gav anledning til, at jeg nu fik disse 5 minutter, det var jo hr. Kjeld Olesens dagsordensforslag. Det er altså for ringe, at vi nu skal gå ud i EF-valgkampen uden at have partiernes stillingtagen til, hvordan de mener at hæderlig regnskabskik er i forhold til EF-valgkampen. Det er for sørgeligt, at denne debat – der jo ikke, som hr. Lindinger og andre indflydelsesrige politikere her i folketinget har fremhævet, bare er en da capo i forhold til tidligere debatter – skal slutte, uden at folketinget virkelig tager stilling til disse højst alvorlige problemer, der drøftes. Det er første gang, vi har en sådan debat, kan jeg sige til hr. Lindinger og de andre, der troede, at det bare var en gentagelse af tidligere debatter om partitilskuddene i bred almindelighed, og det er noget helt centralt for den, der vil forstå det danske samfunds virkemåde, at man får frem i lyset, hvordan partiernes finansielle baggrund er. Derfor har hr. Lindinger, hr. Melchior, og hvad de ellers hed, der hævdede, at dette er aldeles interesseløst, totalt uret.

Albertsen (S):

Jeg kan som formand for finansudvalget klart afvise den udlægning, som hr. Glistrup her har givet af arbejdsgangen i finansudvalget. Der var aftalt en ganske nøjagtig procedure for gennemgangen af de enkelte ministeriers bilag. Der var aftalt en procedure for, hvornår ændringsforslag skulle fremkomme, og denne procedure var vedtaget af alle finansudvalgets medlemmer. På dette tidspunkt var det de herrer fra fremskridtspartiet hr. Svend Andersen (Rosk. a.) og hr. Glensgård. Da de ikke afleverede dem rettidigt, udtalte hr. Svend Andersen (Rosk. a.), den daværende ordfører, på fremskridtspartiets vegne, en alvorlig beklagelse over, at man ikke havde kunnet overholde de aftalte frister. Derfor er den fremstilling, som hr. Glistrup her har givet, overhovedet ikke i overensstemmelse med sandheden.

Kjeld Olesen (S):

En enkelt bemærkning må jeg vel komme med til hr. Glistrup, når det drejer sig om EF. Finansudvalgets formand har svaret på det om ændringsforslagene. Det, som hr. Glistrup her giver som forklaring, er jo ikke det væsentligste i sagen. Det afgørende i sagen er, at hr. Nyborg, medlem af Europa-Parlamentet, har orlov fra folketinget, undtagen når folketinget har ferie. Det vil sige, at han har orlov på tidspunkter, hvor der ikke i EF er møder i selve Parlamentet eller i komiteerne. Jeg synes, det skal siges, for mig bekendt er der ikke andre Europa-Parlamentsmedlemmer, som benytter sig af en sådan fremgangsmåde, som betyder, at skatteyderne, som hr. Glistrup vil nære så megen omsorg for, må betale lønnen for den suppleant, der er inde i mellemtiden.

Så vil jeg sige med hensyn til det indtryk, der kan skabes, efter at man har hørt hr. Jørgen Junior, at socialdemokratiet på sine kongresser har fuld offentlighed, også når det drejer sig om vore regnskaber, og at vi i princippet ikke har noget imod, at oplysning om de midler, der er tilflydt socialdemokratiet fra EF, videregår til offentligheden.

Det, vi har noget imod, er, at folketinget gennem beslutning træffer en afgørelse, der pålægger én det. Vi er ikke på nogen måde bange for offentlighed og for at sige, hvordan vi har brugt pengene. Det vil til sin tid være spændende at se, hvordan andre parti-

[Kjeld Olesen]

er, herunder fremskridtspartiet, har brugt deres penge.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det sidste behøver hr. Kjeld Olesen ikke at vente med, det kan han dag for dag følge med i. Men hvad angår hr. Nyborg, har hr. Kjeld Olesen fuldstændig ret i, at den praksis, fremskridtspartiet har vedtaget at følge, og den praksis, andre partier følger, er forskellig. Efter vor mening får skatteyderne ikke den fornødne valuta for de penge, som de dels over det danske folketingsbudget, dels over EF-budgettet betaler til de ni medlemmer af EF-Parlamentet, som hverken gør gavn i folketinget eller i EF-Parlamentet, fordi de er på stadig pendulfart frem og tilbage. Når hr. Kjeld Olesen omtaler de perioder, hvor der ikke er arbejde i EF-Parlamentet, skal jeg sige, at sådanne perioder ikke forekommer for hr. Nyborgs vedkommende. Netop fordi hr. Nyborg er heldagsarbejder inden for EF-arbejdet i dansk interesse, har han så enormt mange tillidshverv som ordfører for udvalg o. lign., at der er rigeligt at gøre for ham 365 dage om året.

I øvrigt var hr. Albertsens fremstilling forkert, men det er jo ikke det, der er hovedpunktet i dag. Det er urigtigt, at fremskridtspartiet er gået med til at fravige forretningsordenens regler for fremsættelse af ændringsforslag til finansloven.

(Kort bemærkning).

Jørgen Junior (FP):

Jeg vil blot gerne takke hr. Kjeld Olesen. Jeg synes, det er meget tilfredsstillende, at hr. Kjeld Olesen heroppefra meddeler, at socialdemokratiet har den vilje til åbenhed, som vi har bedt om. Vi ønsker absolut ikke, at folketinget skal pålægge nogen noget, hvis det ikke er nødvendigt. Nu ryster hr. Kjeld Olesen på hovedet; det er muligt, at jeg misforstod det. Hvis det er således, at socialdemokratiet har den indstilling, som jeg opfattede det, nemlig den samme indstilling som fremskridtspartiet, at alt skal være klart og åbent, hvad angår de penge, der tilflyder socialdemokratiet inden EF-valget, og hvis man inden EF-valget, således som vi har bedt om det, vil fremlægge et regnskab herover, såle-

des som fremskridtspartiet vil gøre det, så har jeg virkelig respekt for socialdemokratiet. Det synes jeg ville være en udmærket idé. Jeg håber egentlig, at jeg opfattede hr. Kjeld Olesen rigtigt. Jeg er ked af, hvis det ikke er tilfældet.

(Kort bemærkning).

Jens Møller (KrF):

Som medlem af finansudvalget må jeg bekræfte den fremstilling af sagsforløbet, som finansudvalgets formand for lidt siden har givet heroppe. Det er fuldstændig sandheden, og hvis hr. Glistrup ikke kan erkende det, må det være, fordi hr. Glistrup er blevet fejlunderrettet.

Hans Jørgen Jensen (S):

Når man som aktiv fagforeningsmand hører på de bemærkninger, som hr. Voigt fremfører heroppefra, genkender man egentlig slet ikke den bevægelse, man arbejder i til daglig, for jeg mindes ikke på noget tidspunkt i den fagbevægelse, som jeg har arbejdet i over 25 år, at have mødt de negative, kan man sige, sider af sagerne, som hr. Voigt prøvede at fremføre.

Det, man i virkeligheden siger, er, at der bliver ydet tilskud til Aktuelt og til politiske gøremål osv. Må jeg sige til hr. Voigt, for jeg forstår, at hr. Voigt ikke rigtig ved, hvordan fagbevægelsen fungerer, at i en demokratisk forsamling har man lov til at bestemme, at man vil udgive en avis f.eks. som Aktuelt, og at det er flertallet, der bestemmer, om man vil udgive en sådan avis eller ej. Det er også flertallet, der i de enkelte forbund bestemmer, at man vil udgive et medlemsblad. Hvis hr. Voigt ikke skulle vide det, vil jeg gerne oplyse ham om, hvordan tingene forholder sig, for det er da lidt tosset at gå rundt uden at have den rigtige information. Det går til på den måde i virkeligheden, at man fremsætter forslag, hvorefter der skabes et flertal for dem. Hvis hr. Voigt gerne vil have sine fremskridtstanker ind i arbejderbevægelsen, må man henvise ham til at søge at vinde et flertal for sine synspunkter. Med den negative indstilling til fremskridt og til en positiv linje for det danske samfund, han har, tror jeg ikke, at disse tanker vil vinde gehør i dansk arbejderbevægelse.

[Hans Jørgen Jensen]

Det er vel også derfor, hr. Voigt i dag forsøger at tale fra denne talerstol, fordi han er bitter over, at det ikke rigtig er lykkedes at få fremskridtstanken ind i dansk fagbevægelse, forsøger at skabe et odiøst skær over de bevillinger, som dansk fagbevægelse er med til at yde også til politiske formål. Jeg synes, når man hører på denne debat, at man ligefrem græmmes over, at de politiske partier faktisk har så megen mistillid til det politiske liv, at man på alle leder og kanter forsøger at mistænkeliggøre alle former for handlinger. Jeg synes i hvert fald, at jeg ville sige til hr. Voigt, når han heroppe erkender, at man har hjulpet adskillige mennesker i dette samfund både med hensyn til overenskomstarbejde og med hensyn til sager, hvor arbejdsgiverne ikke har villet betale, at hr. Voigt skulle lade være med denne hetz mod dansk arbejderbevægelse og mod dansk fagbevægelse, og specielt når man ikke har større baggrund for det end hr. Voigt.

(Kort bemærkning).

Voigt (FP):

Hr. Hans Jørgen Jensen sagde noget skrupforkert, nemlig at fremskridtspartiet hetzede mod arbejderbevægelsen. Det er jo ganske enkelt usandt. Hvis der er nogen, der taler arbejderens sag i dette folketing, er det fremskridtspartiet, for det er det eneste sande og ærlige arbejderparti, der findes i dette folketing. (*Munterhed*). Så kan socialdemokraterne grine lige så meget, de vil. For hvad består socialdemokraterne af? Organisationsfolk, kontorfolk, folk, der ikke har prøvet håndens arbejde, folk, der ikke ved, at det er det eneste råprodukt, vi har i dette land. Men man kan tilrane sig arbejdernes penge til at føre smædekampagne mod det parti, der hver eneste dag taler arbejderens sag fra denne talerstol, gør det i aviser og gør det i radio og TV, når de endelig kan bekvemme sig til at trække en fremskridtsmand ind i radioen. Så skal man høre sådan en gang bavl fra hr. Hans Jørgen Jensen, ja, undskyld jeg siger det så rent ud.

Når hr. Hans Jørgen Jensen siger, at han ikke kan forstå, at jeg står og taler imod arbejderbevægelsen og siger, at folk skal melde sig ud af fagforeningerne osv., er det åbenbart, fordi hr. Hans Jørgen Jensen ikke kan høre. Det, jeg opponerede imod, var, at de

mange ikke-socialistiske arbejdere, der står i de danske fagforbund i dag, skal være med til bl.a. at støtte et parti, som jo – det fik vi klart indtryk af, da hr. Hans Jørgen Jensen var heroppe – er gammelt og alderdomssvækket. Jeg tror, socialdemokratiet er 109 år. Det er gamle tanker, man fremfører, tanker, der hører til i fortiden. Derfor er det ikke rigtigt, når hr. Hans Jørgen Jensen siger, at fremskridtsbevægelsen ikke rigtig har fået noget indpas i fagforeningerne. Jeg synes, i vores ganske korte årrække – vi er trods alt kun 8 år – at vi er begyndt rigtig massivt at mase os ind i fagbevægelsen. Jeg kan forsikre for, at når vi bliver så gamle og alderdomssvækkede, som socialdemokratiet er i dag, nemlig 108–109 år, vil det være fremskridtspartiet, der sidder på fagbevægelsen. Vær overbevist om det!

(Kort bemærkning).

Freddy Madsen (DKP):

Jeg skal ikke blande mig i hr. Voigts diskussion med hr. Hans Jørgen Jensen, det kan hr. Hans Jørgen Jensen selv tage sig af, men jeg synes, det er grove løjer, at hr. Voigt nu står og siger: vi driver ikke hetz mod fagbevægelsen, ca. 10 minutter efter, at hr. Voigt fra denne talerstol opfordrede folk til at melde sig ud af fagforeningerne. Det var netop det, der var udgangspunktet for denne diskussion. Det er næsten umuligt at få fat i alle de modsigelser, som hr. Voigt fremfører – noget, som i øvrigt kendetegner fremskridtspartiet – for efter at have opfordret til udmeldelse siger han bagefter, at vi skal nok få fodfæste i dansk fagbevægelse i løbet af nogle år. Er det dem, som skal melde sig ud af dansk fagbevægelse, som så skal have indflydelsen?

Når jeg blander mig i den diskussion, er det bl.a., fordi jeg heller ikke anerkender de beløb, som LO og fagbevægelsen giver til Aktuelt og til andre foretagender, fordi de ikke opfylder de interesser, som jeg synes de skulle, men jeg anerkender værdien af og styrken i, at dansk arbejderbevægelse har en enhedsfagbevægelse, som på de største områder trods alt kæmper for arbejdernes interesser. At så topledelsen f.eks. i denne situation svigter sine opgaver, er en anden side af sagen, men vi anerkender værdien af denne enhedsfagbevægelse. Derfor går vi ind i den,

[Freddy Madsen]

kæmper for vore standpunkter, kæmper for at lave den om. Derfor synes vi, at det er marodørvirksomhed, når man her opfordrer folk til at melde sig ud af fagforeningerne. Det er det, vi reagerer imod.

(Kort bemærkning).

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil gerne følge det op, hr. Freddy Madsen lige har sagt, med at sige, at hvis man skal have indflydelse, skal man jo ikke melde sig ud af dansk fagbevægelse. Der må være noget dér, hr. Voigt har misforstået. Jeg forstod også, hr. Voigt havde det mere her, end han måske har det andre steder, for i virkeligheden er der jo det at sige, at hvis man skal have indflydelse, må man gå ind i en bevægelse. Derfor synes jeg nok, man kan tage det ganske roligt. Hr. Voigt sagde, det varede 108-109 år, inden fremskridtspartiet fik indflydelse, og det vil det i hvert fald tage, hvis det er hr. Voigts politik, man skal føre.

Må jeg så have lov at sige til hr. Freddy Madsen, at jeg undrer mig i grunden også over, at DKP er så ked af tilskud. De havde da ikke noget imod, at SiDs kongres vedtog at yde et tilskud for nogle år siden.

Første næstformand (Erlendsson):

Hr. Glistrup har ordet for en kort bemærkning, og så er det snart slut med de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

For at forebygge, at der breder sig nogen misforståelser, vil jeg gerne sige til hr. Jens Møller, at det er helt rigtigt, at finansudvalget sidste sommer vedtog, at ændringsforslag skulle være fremme inden en bestemt dato, så vidt jeg erindrer den 8. november, for at kunne komme med i finansudvalgets betænkning, og for at de af udvalget kunne nå at blive forelagt for ministeren til udtalelse og udvalget kunne drøfte dem. Det er også det referat, vi har fået af vor daværende finanslovdorfer, men vi har også fået det referat, at han fra første færd sagde, at han ville bestrebe sig på at indlevere fremskridtspartiets ændringsforslag til den frist, men han var ikke sikker på, at vi kunne nå det. Det var

det referat, vi fik fra hr. Svend Andersen (Rosk. a.) på det tidspunkt, hvor aftalerne blev truffet om tilrettelæggelse af finansudvalgets køreplan sidste efterår. Vi er selvfølgelig helt indforståede med, at udvalget som sådant ikke behandlede vore forslag, når de rent faktisk kom frem efter den 8. november. Det er det grundlag, vi har handlet på i fremskridtspartiets folketingsgruppe.

(Kort bemærkning).

Albertsen (S):

Det glæder mig, at sandhedens time er ved at oprinde. Den sidste udtalelse, der kom fra hr. Glistrup, var jo en klar bekræftelse af den fremstilling, jeg gav, og som senere blev bekræftet af hr. Jens Møller. Det reelle er, at der var aftalt en nøjagtig procedure, som alle partier i finansudvalget, derunder også fremskridtspartiet, havde accepteret. Det eneste parti, der ikke efterlevede den procedure, var fremskridtspartiet, og det er nøjagtig den fremstilling, jeg har givet, og som er blevet bekræftet af andre kolleger fra finansudvalget.

(Kort bemærkning).

Jens Møller (KrF):

Jeg kan kun sige, at hvad der er foregået internt i fremskridtspartiet, kan jeg jo ikke blande mig i, eller hvilke rapporter man har fået dér. Intet af det, hr. Glistrup har sagt her, har ændret, hvad jeg sagde før, nemlig at den fremstilling, vi fik fra formandens side, er korrekt. Men hvad der måske er mere bemærkelsesværdigt i det, der er kommet frem her, er, at hr. Glistrup for et øjeblik siden har bebudet, at man også næste år og næste år igen vil sabotere finansudvalgets arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Første næstformand (Erlendsson):

I overensstemmelse med tingets faste praksis skal jeg sætte det dagsordensforslag, som regeringen kan acceptere, og som kan ventes vedtaget af tinget, til afstemning først.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden af *Kjeld Olesen (S)* (se foran)

vedtoges med 86 stemmer mod 56.

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden af *Glistrup* (FP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden af *Voigt* (FP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden af *Freddy Madsen* (DKP) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden af *Ib Christensen* (DR) (se foran).

Forslag om motiveret dagsorden af *Jørgen Junior* (FP) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til folketingsbeslutning om udarbejdelse af en tiårsplan for økonomisk genrejsning [af Honoré (KrF) m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 96. Fremsat 27/2 79).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Økonomiministeren (Anders Andersen):

I det foreliggende forslag til folketingsbeslutning opfordres regeringen til at udarbejde en plan, der angiver, hvorledes Danmark over en periode på 10 år kan afvikle betalingsbalanceunderskuddet og genoprette beskæftigelsen.

Jeg vil gerne til indledning slå fast, at de mål, der ligger til grund for forslaget, i høj grad stemmer overens med de hensyn, der ligger bag regeringens økonomiske politik. Der kan ikke være tvivl om, at nedbringelse af betalingsbalanceunderskuddet sammen med en reduktion af arbejdsløsheden er blandt de højest prioriterede mål for regeringens økonomiske politik.

Det er dog klart, at en sådan enighed om fundamentale økonomiske politiske mål ikke er ensbetydende med, at der er samme grad af enighed om de midler, der kan og bør tages i anvendelse for at søge at opfylde målene.

Kristeligt folkeparti har senest i september 1977 præsenteret nogle såkaldte økoplaner, hvis hovedbestanddel var en indkomstpolitisk 17 punkts plan. Selv om regeringen principielt er enig i, at indkomstpolitikken må spille en væsentlig rolle i løsningen af Danmarks økonomiske problemer, vil jeg dog på den anden side fremhæve, at jeg vil sætte et stort spørgsmålstegn ved det virkelighedsnære i den styrke og hurtighed, hvormed omstillingsprocessen i økoplanerne tænkes at kunne foregå.

Præsentationen af økoplanerne indeholder efter min opfattelse heller ingen sandsynliggørelse af eller blot antydning af forklaring på, hvordan de opstillede ønskemål for betalingsbalanceudviklingen og beskæftigelsen opnås som følge af planens gennemførelse.

Endvidere forudsætter kristeligt folkepartis indkomstpolitiske 17 punkts plan en gennemgribende omorganisering af arbejdsmarkedets institutioner, som det må være vanskeligt at se det realistiske eller måske det ønskelige i.

I bemærkningerne til kristeligt folkepartis forslag til folketingsbeslutning anføres, at regeringen bør udarbejde en langsigtet plan, som er alternativ til partiets egen økoplan.

Det fremgår af, hvad jeg sagde før, at selv om der formodentlig er ret bred enighed om mere grundlæggende mål for den økonomiske politik, kan der være ganske store forskelle med hensyn til de midler, man mener der kan og bør bringes i anvendelse til opnåelse af disse mål.

Herudover har jeg nogle bemærkninger til selve tanken om, at regeringen skulle udarbejde en officiel plan for den fremtidige udvikling i bestemte samfundsøkonomiske størrelser. Regeringen er enig med kristeligt folkeparti i, at det er nyttigt med langsigtede overvejelser; på nogle områder er det endog nødvendigt. Det gælder f.eks., når det drejer sig om at tilrettelægge det offentlige udgiftspolitik, dels fordi udgifterne kun med stor vanskelighed kan ændres på helt kort sigt, dels fordi de politiske beslutninger ofte stiller udgiftskrav langt frem i tiden. Som eksempel kan nævnes, at udgifter til bygningen af et sygehus efterfølges af store årlige udgifter.

Regeringen finder imidlertid ikke, at der bør udarbejdes en egentlig plan for den økonomiske udvikling på lang sigt. En af grun-